

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **język niemiecki i komunikacja w biznesie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **24-25 marca 2022 roku**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	34
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	39
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	41
Zalecenia	43
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	43

6. Załączniki:	44
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Alina Orłowska, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej

członkowie:

1. dr Piotr Krycki, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. prof. dr hab. Marek Cieszkowski, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. mgr Beata Opala, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. pracodawców
4. Agata Stankowska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. studenckich

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Wizytacja zespołu oceniającego przeprowadzającego w dniach 24-25 marca 2022 roku ocenę programową na kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie prowadzonym na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Neofilologii, stanowiła pierwszą ocenę programową na tym kierunku. Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z upływem okresu oceny instytucjonalnej, którą przeprowadzono na Wydziale Neofilologii tej Uczelni w roku 2013. Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej w trybie wizytacji zdalnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię, który wraz z załącznikami stanowił także punkt wyjścia do opracowania raportu powizytacyjnego. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych wskazanych przez członków zespołu trwających w dniach 28-30 marca 2022 roku, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami. Przeprowadzono spotkania i rozmowy z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także ze studentami ocenianego kierunku. Zespół oceniający zapoznał się także z przedłożoną dokumentacją dotyczącą programów kształcenia a także dokumentacją dot. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	język niemiecki i komunikacja w biznesie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	210 godz./ 6 miesięcy /7 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	 	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	46 osób	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	780 godz.	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	113 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	74 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	69 ECTS	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁴ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁴ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie, studia II stopnia o profilu praktycznym, prowadzonym na UAM zakłada połączenie kształcenia filologicznego z rozwojem kompetencji praktycznych i społecznych skupionych na językach specjalistycznych i kompetencjach międzykulturowych. Absolwenci kierunku mają stanowić elitarną grupę znakomicie wykształconych specjalistów, doskonale znających język niemiecki, w tym języki specjalistyczne (język ekonomii, administracji, prawniczy, techniczny), a także posługujących się drugim językiem nowożytnym (język angielski biznesowy). Absolwenci mają posługiwać się zaawansowanymi technologiami informacyjnymi w zakresie niezbędnym do wykonania konkretnych zadań badawczych oraz w sytuacjach zawodowych. Absolwenci kierunku mają być przygotowani do podjęcia pracy w międzynarodowych korporacjach, krajowych przedsiębiorstwach działających na rynku niemieckojęzycznym (Niemcy, Austria, Szwajcaria), biurach tłumaczeń, agencjach marketingowych, działach HR.

Koncepcja kształcenia na kierunku jest spójna z tradycyjnymi dla UAM kierunkami badań naukowych i modelem kształcenia w zakresie filologii germańskiej, nastawionymi na badania językoznawcze, translatoryczne i komunikację międzykulturową. Założone dla kierunku cele kształcenia są zgodne z misją i z głównymi celami strategicznymi Uczelni (tj. prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, najwyższa jakość kształcenia, otwartość Uczelni na otoczenie) ukierunkowanymi na tworzenie elit życia społecznego i gospodarczego miasta i regionu. Główne założenia i cele kształcenia na kierunku są odpowiedzią na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego: poprzez powiązanie koncepcji kształcenia z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego cechują się otwartością na eksponowane w misji i strategii Uczelni potrzeby miasta i regionu.

W generycznej koncepcji kształcenia Uczelnia nie określiła wprost obszarów działalności zawodowej absolwentów kierunku. Ze względu na nieprecyzyjny wykaz zawodów, do wykonywania których przygotowują studia na ocenianym kierunku, koncepcja kształcenia nie uwzględnia postępu w adekwatnych obszarach działalności zawodowej. Aktywność badawcza i doświadczenie zawodowe kadry prowadzącej zajęcia na kierunku zapewnia powiązania kształcenia na ocenianym kierunku z postępowaniem w obszarze przynajmniej w działalności tłumaczeniowej.

Koncepcja kształcenia, w szczególności w zakresie oczekiwanych przez pracodawców kompetencji społecznych przyszłych absolwentów, została opracowana w porozumieniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni na etapie tworzenia programu studiów ocenianego kierunku mieli wpływ na określenie kluczowych kompetencji pożądanych u absolwentów na rynku pracy, w szczególności kompetencji interkulturowych.

Na kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie nie zaplanowano nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tej formie na kierunku realizowane są organizowane z poziomu ogólnouczelnianego zajęcia obowiązkowe dla studentów z przysposobienia bibliotecznego i bhp. Uczelnia przewiduje w przyszłości w większym stopniu korzystać z funkcjonalności systemów wspierających kształcenie na odległość. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w roku akademickim 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 realizowane były na podstawie odrębnych przepisów wydanych w związku z sytuacją epidemiologiczną COVID-19.

Program kształcenia na kierunku został przyporządkowany do dyscypliny językoznawstwo, co uzasadnia koncepcja kształcenia ukierunkowana na przygotowanie specjalistów doskonale znających język niemiecki, w tym języki specjalistyczne, przygotowanych do komunikowania się w języku niemieckim, a także polskim przy zastosowaniu tekstów specjalistycznych w środowiskach międzykulturowych.

Efekty uczenia się założone dla kierunku oraz efekty uczenia się założone dla zajęć lub grup zajęć, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Są zgodne z 7. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacyjnej.

Kluczowe dla kierunku efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie językoznawstwa i subdyscyplin językoznawstwa, uwzględniają tematykę językoznawczą, w tym odniesioną do języków specjalistycznych, tłumaczeń specjalistycznych oraz komunikacji interkulturowej. Są zorientowane na praktyczne zastosowanie tej wiedzy i umiejętności w kontekstach zawodowych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, np. efekt K_W05 „absolwent zna i rozumie uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, translatologii i komunikacji interkulturowej, jak i praktyczne zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej, a także zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w których wymagana jest znajomość języka niemieckiego i komunikacji interkulturowej”. Natomiast w przypadku efektu K_U08 („absolwent potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i komunikacji interkulturowej, brać udział w debacie, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i niemieckim”) dokonano odniesienia do „umiejętności komunikowania się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa”, która to dyscyplina nie została uwzględniona w koncepcji kształcenia, a w programie kształcenia nie zostały zaplanowane zajęcia/treści programowe z zakresu literaturoznawstwa.

Ogólne efekty uczenia się założone dla kierunku przewidują dla języka niemieckiego jako kierunkowego osiągnięcie kompetencji językowych na poziomie C1 według ESOKJ. Ani w koncepcji kształcenia, ani w zestawie kierunkowych efektów uczenia się nie określono poziomu biegłości językowej dla drugiego języka obcego. W sylabusie zajęć *język angielski w biznesie* natomiast wskazany został docelowy poziom biegłości językowej jako B2+ ESOKJ.

Aplikacyjność kluczowych efektów uczenia się osiągana jest w toku realizacji programu kształcenia. Aplikacyjność uzyskiwanej wiedzy i umiejętności w różnym stopniu ujawnia się w sylabusach zajęć. Przykładowo, w sylabusie zajęć m.in. *korespondencja handlowa/biznesowa* umieszczono efekt uczenia się KHB5 „potrafi integrować wiedzę z różnych dyscyplin i stosować ją w sytuacjach profesjonalnych” (powiązany z efektami kierunkowymi K_U07; K_K03). Natomiast np. dla zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego IV*, zadeklarowanych jako zajęcia praktyczne, efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób pomijający aspekt zastosowania wiedzy i umiejętności w sytuacjach zawodowych - opisują one kompetencje językowe w zakresie komunikowania się w mowie i w piśmie w języku niemieckim na poziomie rozszerzonym, stosowanie zaawansowanej terminologii specjalistycznej, umiejętność posługiwania się w zaawansowanym stopniu stylami funkcjonalnymi języka niemieckiego odpowiednio do zróżnicowanych kontekstów.

W sylabusach zajęć m.in. *zawód i etyka tłumacza* efekt o symbolu EK_01 („student/ka zna akty prawne i inne dokumenty regulujące zawód tłumacza, analizuje je i komentuje” - odniesienie do efektów kierunkowych K_W10, K_U01, K_K10) czy EK_05 („student/ka rozumie zasadność przynależności do organizacji zrzeszających tłumaczy, analizuje zasady przynależności do organizacji” - odniesienie do

K_W10, K_U04, K_U01, K_K10) lub *tłumaczenie wspomagane komputerowo (CAT)*, efekt o symbolu TWK_04 („potrafi korzystając z zasobów internetowych samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę fachową z dziedziny” - odniesienie do K_W09, K_U04) wskazano w odniesieniach nieistniejące w katalogu kierunkowych efektów uczenia się w kategorii wiedzy efekty o symbolach K_W09 oraz K_W10. Dla zajęć *język angielski w biznesie* określono jeden zestaw efektów uczenia się na cały cykl kształcenia, co nie pozwala na ocenę progresji w osiągnięciu efektów uczenia się na każdym z etapów.

Ogólne efekty uczenia się dla kierunku odnoszące się do dyscypliny językoznawstwo, do której przyporządkowany został oceniany kierunek, zostały nie w pełni sformułowane w sposób specyficzny dla profilu praktycznego, gdyż pomijają zastosowanie praktyczne pozyskiwanej wiedzy w działalności zawodowej, np. K_U04: „absolwent potrafi rozpoznawać i oceniać, samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować procesy i zjawiska językowe, translologiczne i dotyczące komunikacji interkulturowej na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych”, lub nie odnosząc umiejętności do przyszłej działalności zawodowej, np.: K_U11: „absolwent potrafi w sposób zaawansowany wykorzystać umiejętności językowe w zakresie językoznawstwa, translologii i komunikacji interkulturowej oraz potrafi wypowiadać się i pisać prace, w tym akademickie, z zakresu tych dziedzin w języku niemieckim oraz w języku polskim”).

Istnieją rozbieżności pomiędzy zakładanym przypisaniem poszczególnych kierunkowych efektów uczenia się do zajęć a ich realizacją na zajęciach. Przykładowo: zgodnie z tabelą pokrycia zajęciom *tłumaczenie wspomagane komputerowo* przypisano efekty uczenia się o symbolach K_W02, K_W07, K_W09, K_W10, K_U13, K_U09, w sylabusie natomiast umieszczony został także efekt K_U04 nie ujęty w tabeli pokrycia. W wielu sylabusach zaznaczono odniesienie sformułowanych dla zajęć szczegółowych efektów uczenia się do nieistniejących w katalogu kierunkowych efektów uczenia się efektów o symbolach K_W09, K_W10, co zostało omówione wyżej. Dotyczy to m.in. sylabusów zajęć: *język niemiecki i komunikacja w biznesie, komunikacja interkulturowa w biznesie, język niemiecki specjalistyczny – prawo i administracja, negocjacje interkulturowe w biznesie, język niemiecki specjalistyczny – język ekonomiczno-handlowy, praktyka zawodowa, praktyczna nauka języka niemieckiego I, praktyczna nauka języka niemieckiego II, praktyczna nauka języka niemieckiego III, praktyczna nauka języka niemieckiego IV*. Analiza sylabusów wykazała ponadto, że żadne zajęcia nie przewidują osiągnięcia efektu K_K06 o treści „absolwent jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, a także odpowiedzialnego pełnienia roli pośrednika między kulturami i tłumacza, jak i zrozumienia wagi poszanowania własności intelektualnej”, który wskazany został przez Uczelnię jako jeden z kluczowych dla ocenianego kierunku. Ponadto stwierdzono, że efekt kierunkowy o symbolu K_U08 opisuje umiejętność komunikowania się z otoczeniem z użyciem terminologii z zakresu m.in. literaturoznawstwa.

Kierunkowe efekty uczenia się sformułowane są zasadniczo w sposób jednoznacznie zrozumiały, przy czym w części z nich zastosowano sformułowania nieadekwatne dla danej kategorii kwalifikacji, na co zwracano uwagę wyżej (np. efekty uczenia się K_W02: „na poziomie rozszerzonym właściwie stosuje terminologię specjalistyczną z zakresu języków specjalistycznych i komunikacji interkulturowej”). Ogólne efekty uczenia się zbudowane piętrowo łączą szereg nie dających się objąć jedną oceną kompetencji, co ilustruje efekt lub K_W05 („[zna i rozumie] uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, translologii i komunikacji interkulturowej, jak i praktyczne zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej, a także zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, w których wymagana jest znajomość języka niemieckiego i komunikacji interkulturowej”).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia sformułowane dla kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się dyscyplinie językoznawstwo, do której kierunek jest przyporządkowany, jednakże, z uwagi na nieokreślenie w koncepcji kształcenia zamkniętego katalogu zawodów, nie w pełni uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, są natomiast zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek. W niektórych przypadkach są sformułowane nie w pełni trafnie i nie opisują w sposób specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Efekty uczenia się odpowiadają 7. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu. Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć i grup zajęć nie w pełni zapewniają możliwości osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niedookreślenia katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowują studia na kierunku;
2. nieokreślenia poziomu biegłości językowej ESKOJ dla drugiego języka obcego;
3. niezapewnienia możliwości pełnego osiągnięcia przez wszystkich studentów założonych w programie efektów uczenia się ze względu na czynniki niezależne od studenta;
4. nieadekwatnego w odniesieniu do kategorii opisu kwalifikacji formułowania efektów uczenia się w sylabusach zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. dookreślenie katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowują studia na kierunku;
2. określenie w zestawie kierunkowych efektów uczenia się poziomu docelowego według ESOKJ drugiego języka obcego;
3. zapewnienie pełnego pokrycia ogólnych efektów uczenia się założonych dla kierunku w efektach uczenia się założonych dla zajęć i grup zajęć;
4. sformułowanie efektów uczenia się w sposób odpowiadający jednej z trzech kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne;
5. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe nie są w pełni zgodne z zakładanymi dla kierunku *język niemiecki i komunikacja w biznesie* efektami uczenia się. Treści programowe obejmują tematykę językoznawczą, w tym w zakresie języka niemieckiego specjalistycznego, odnoszącą się aktualnego stanu wiedzy i metodologii oraz ich zastosowania w warunkach rynku pracy. Nie odnoszą się natomiast do dyscypliny naukowej literaturoznawstwo, co przewidują sformułowane ogólne efekty uczenia się dla kierunku (K_U08: „komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i komunikacji interkulturowej, brać udział w debacie, merytorycznie i fachowo argumentować oraz formułować wnioski z wykorzystaniem poglądów innych autorów w języku polskim i niemieckim”).

Treści programowe zostały zgrupowane w pięciu modułach - Moduł 1: Język kierunkowy; 2: Drugi język obcy nowożytny; 3: Przygotowanie pracy magisterskiej; 4: Kompetencje kierunkowe; 5: Kompetencje społeczne. Treści programowe realizowane w obrębie modułów są ze sobą skorelowane. Treści programowe dla zajęć modułów „język kierunkowy”, „drugi język obcy nowożytny” są rozwijane w modułach „kompetencje kierunkowe” i „kompetencje społeczne” pod kątem oczekiwanych przez potencjalnych pracodawców wiedzy, umiejętności i kompetencji miękkich.

Zajęcia *praktyczna nauka języka niemieckiego I–IV* (moduł 1: język kierunkowy) są ukierunkowane na przyswojeniu odpowiednio skontekstualizowanego słownictwa w zakresie języków branżowych. W sylabusach zajęć w opisie treści programowych odzwierciedlona jest progresja przyrostu ogólnych kompetencji komunikacyjnych oraz założonych dla kierunku kompetencji językowych w zakresie przekładu. Przykładowo: w sylabusach dla kolejnych semestrów czytamy – w sem. 1 „ćwiczenie umiejętności sprawnego tłumaczenia z języka polskiego na niemiecki i z niemieckiego na polski; kształtowanie zrębów dobrej świadomości językowej”; w sem. 2-3 „ćwiczenie umiejętności poprawnego tłumaczenia z języka polskiego na niemiecki i z niemieckiego na polski; kształtowanie wysokiej świadomości językowej”; w sem. 4 zakładane jest „osiągnięcie umiejętności w pełni poprawnego tłumaczenia z języka polskiego na niemiecki i z niemieckiego na polski; poziom wysokiej świadomości językowej”. Na tej bazie w module „kompetencje kierunkowe” rozwijane są specyficzne, dopasowane do kontekstów zawodowych dla kierunku wiedza i umiejętności, np. zajęcia *język niemiecki specjalistyczny – prawo i administracja* zakładają „zapoznanie się z korpusami tekstów w obiegu administracyjnym i prawnym, rozwinięcie umiejętności interpretacji tekstów prawnych/prawniczych i administracyjnych, rozwijanie kompetencji tłumaczeniowej w zakresie tłumaczenia niemieckiej terminologii prawnej i administracyjnej i pogłębianie wiedzy dziedzinowej z zakresu prawa i administracji”. W module „kompetencje społeczne” budowane są przewidziane dla kierunku pożądane na rynku pracy sprawności językowe i kompetencje miękkie (np. w sylabusie zajęć *negocjacje interkulturowe w biznesie*: „rozdzielanie stylów komunikacyjnych i negocjacyjnych, w tym polskich i niemieckich; symulowanie negocjacji interkulturowych i ćwiczenie umiejętności negocjacyjnych w oparciu o gry symulacyjne”). Treści programowe dla zajęć uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania w sferze zawodowej, a także aktualne uwarunkowania zawodowego rynku pracy.

Zajęcia *język angielski w biznesie* są zorientowane na „zintegrowany rozwój makroumiejętności językowych” studentów oraz „budowanie kompetencji do czynnego uczestnictwa w funkcjonowaniu

firmy na rynkach międzynarodowych”. Sylabus zajęć obejmuje treści programowe dla czterech semestrów łącznie, co utrudnia określenie przyrostu wiedzy, umiejętności i kompetencji dla poszczególnych etapów uczenia się.

Przegląd sylabusów wskazuje na aktualność polecanej literatury, jej zgodność z tendencjami rozwojowymi w zakresie badań w dyscyplinach i subdyscyplinach, do których odnoszą się treści programowe dla zajęć.

Szacowany nakład pracy dla poszczególnych zajęć uwzględnia zarówno godziny zajęć jak i czas przewidziany na pracę własną studenta. Oszacowanie nakładu pracy dla poszczególnych zajęć oraz dla całego toku kształcenia jest logiczne. Zajęciom wymagającym większego nakładu pracy studenta (zajęcia ćwiczeniowe, zajęcia zakończone egzaminem, seminaria) przypisano odpowiednio większą liczbę punktów ECTS. Szacowana liczba godzin pracy studenta jest rzeczywista i możliwa do zrealizowana w przewidywanym czasie.

Łączna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów została określona jako 780 godzin. Do liczby tej nie zostały wliczone praktyki zawodowe w wymiarze 210 godzin, które ze swojej istoty są prowadzone w bezpośrednim kontakcie z opiekunem praktyki. W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału studentów i nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia zgodnie z programem studiów student uzyskuje 113 ECTS. Biorąc pod uwagę, iż praktykom przyporządkowano 7 punktów ECTS, należy stwierdzić, że Uczelnia niewłaściwie oszacowała nakład pracy mierzony punktami ECTS - nie przewidziano w programie czasu przeznaczonego na samodzielną pracę studenta. **Rekomenduje się** urealnienie przypisania punktów ECTS zajęciom prowadzonym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia poprzez uwzględnienie w programie kształcenia nakładu pracy studenta przeznaczonego na pracę własną wyrażonego liczbą punktów ECTS.

Sekwencja zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów na ocenianym kierunku jest zasadniczo prawidłowa. Jak wykazano powyżej treści kształcenia odniesione do wyodrębnionych modułów są ze sobą powiązane w sposób umożliwiający konsekwentne budowanie pożądaných na rynku pracy umiejętności i kompetencji społecznych w oparciu o gruntowną pogłębioną wiedzę kontekstową oraz rozwinięte kompetencje komunikacyjne w zakresie języka kierunkowego / języków branżowych i drugiego języka obcego.

Zajęcia przewidziane w programie studiów realizowane są w formie ćwiczeń (42% ogólnej liczby godzin), konwersatoriów (12%), lektoratu (12%), seminarium (12%). Dla kierunku nie przewidziano zajęć prowadzonych w formie wykładów. Zajęcia konwersatoryjne odbywają się w jednej grupie, na zajęciach *praktyczna nauka języka niemieckiego I-IV* oraz na zajęciach do wyboru prowadzonych w formie ćwiczeń obowiązuje podział na dwie grupy, co stwarza warunki sprzyjające aktywizowaniu studentów.

Program studiów umożliwi studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze przekraczającym 30% tych punktów koniecznych do ukończenia studiów. Do zajęć do wyboru zaliczono następujące zajęcia: *praktyczna nauka języka niemieckiego I-IV*, *seminarium magisterskie I-IV*, *język niemiecki specjalistyczny – technika/medycyna*, którym przypisano łącznie 69 punktów ECTS. Zajęcia *praktyczna nauka języka niemieckiego I-IV*, deklarıowane jako zajęcia do wyboru, w sylabusach zostały zaliczone do grupy zajęć oblięatoryjnych dla kierunku i określono dla nich jednolite treści programowe. W trakcie wizytacji na prośbę zespołu oceniającego Uczelnia przedstawiła opisy poszczególnych zajęć do wyboru, tzw. oferty dla studentów. Opisy te mają różnorodną formę i w zależności od prowadzącego zawierają na przykład pełny opis celu, treści kształcenia, zalecanej literatury i wymogów

zaliczenia w języku niemieckim, innym razem wyłącznie ogólny opis koncepcji zajęć w języku niemieckim, w innym roku zaś pełny opis celu, treści kształcenia, zalecanej literatury i wymogów zaliczenia w języku niemieckim lub wyłącznie opis celu zajęć w języku polskim. W wielu wypadkach zatem, zwłaszcza w przypadku nieprecyzyjnego opisu treści kształcenia, wybór polega tak naprawdę na wyborze nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia. Wskazuje na to również analiza harmonogramu zajęć, gdzie poszczególne grupy zajęciowe umieszczone są pod taką samą nazwą, a jedynie z innym nazwiskiem prowadzącego. **Rekomenduje się** opracowanie oferty zajęć do wyboru opartej o wybór problematyki i/lub treści zajęć oraz ujednoczenie opisu oferty zajęć do wyboru zgodnie z przyjętym w jednostce wzorem sylabusu.

Rzeczywista oferta zajęć do wyboru obejmuje *seminarium magisterskie*, któremu przypisano łącznie 36 ECTS oraz zajęcia *język niemiecki specjalistyczny – technika/medycyna* - 4 ECTS. Wymóg zapewnienia studentom możliwości wyboru zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów jest spełniony.

W programie studiów zostały przewidziane zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, do których przypisano łącznie 74 ECTS. Do tej grupy zajęć Uczelnia zalicza zajęcia:

- *praktyczna nauka języka niemieckiego I-IV* - 27 ECTS
- *język angielski w biznesie* - 8 ECTS
- *tłumaczenie wspomagane komputerowo (CAT)* - 4 ECTS
- *korespondencja handlowo-biznesowa* – 4 ECTS
- *język niemiecki specjalistyczny - język ekonomiczno-handlowy* – 4 ECTS
- *narzędzia informatyczne* –3 ECTS
- *komunikacja interkulturowa w biznesie* – 4 ECTS
- *język niemiecki specjalistyczny – prawo i administracja* – 4 ECTS
- *komunikacja interpersonalna i dyplomacja w biznesie* – 4 ECTS
- *język niemiecki specjalistyczny – technika/medycyna* - 4 ECTS
- *negocjacje interkulturowe w biznesie* – 2 ECTS

Do tej grupy zajęć Uczelnia niezasadnie zalicza zajęcia *praktyczna nauka języka niemieckiego I-IV* i *język angielski w biznesie* (zajęciom tym przyporządkowano łącznie 37 ECTS). Praktyczne nauczanie języka obcego jak wskazano wyżej, obejmuje przede wszystkim ogólne umiejętności językowe, np.: pisanie, czytanie, interakcja czy mediacja i powiązane z nimi kompetencje, np. zdolność do dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kompetencje te wynikają wprost z ESOKJ, który stanowi ogólną ramę dla kształcenia językowego, która nie jest powiązana z praktycznym profilem studiów i kierunkiem studiów. Analiza tekstu czy też poprawne posługiwanie się strukturami języka obcego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym powiązane z danym zawodem. Sylabus uwzględnia wprawdzie słownictwo fachowe z zakresu danej dziedziny zawodowej oraz kształtowanie umiejętności redagowania tekstów, ale wskazane metody kształcenia nie zakładają, że czynności te wykonywane są w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej. Stwierdzone nieprawidłowości skutkują niespełnieniem wskaźnika wymaganego dla programu studiów o profilu praktycznym.

Na kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie studenci osiągają kompetencje w zakresie języka niemieckiego na poziomie C1 według ESOKJ.

Na zajęcia z zakresu praktycznej nauki języka niemieckiego przewidziano całkowity nakład pracy studenta w wymiarze 740 godzin. Biorąc pod uwagę kompetencje oczekiwane od kandydatów na

studia określone na poziomie B2+ zakładana ilość godzin pozwala na osiągnięcie założonego poziomu znajomości języka niemieckiego.

Dla języka angielskiego w sylabusie określono natomiast jako poziom docelowy poziom B2+ według ESOKJ. Dla zajęć tych przewidziano w toku studiów całkowity nakład pracy w wymiarze 240 godzin. Wstępny poziom kompetencji językowej w zakresie drugiego języka obcego określono jedynie w sylabusie zajęć *język angielski w biznesie* jako poziom B1 według ESOKJ. Zakładany całkowity nakład pracy umożliwia osiągnięcie zakładanego celu kształcenia. **Rekomenduje się** sformułowanie wymogów odnośnie kompetencji w zakresie znajomości drugiego języka obcego oczekiwanych od kandydatów. Kierunek język niemiecki i komunikacja w biznesie przyporządkowany jest w całości do dyscypliny naukowej językoznawstwo. Studenci uzyskują w ramach nauk społecznych 13 punktów ECTS. Są to następujące zajęcia: *zawód i etyka tłumacza* (3 ECTS), *komunikacja interkulturowa w biznesie* (4 ECTS), *komunikacja interpersonalna i dyplomacja w biznesie* (4 ECTS), *negocjacje interkulturowe w biznesie* (2 ECTS). Choć treści programowe w sylabusach nie są w całości odniesione do nauk społecznych, np. w sylabusie zajęć *komunikacja interpersonalna i dyplomacja w biznesie* oraz *negocjacje interkulturowe w biznesie* to formalny wymóg został spełniony.

Cele i treści programowe zajęć wskazanych przez Uczelnię jako odnoszące się do nauk społecznych jedynie w części mogą być do nich przyporządkowane. **Rekomenduje się** urealnienie wymiaru punktów ECTS odniesionych do nauk społecznych.

Na kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie nie są przewidziane zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tej formie realizowane są obowiązkowe dla studentów szkolenia z przysposobienia bibliotecznego i bhp, które są organizowane z poziomu ogólnouczelnianego. Formom tym nie są przypisane punkty ECTS. W roku akademickim 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 zajęcia były prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na podstawie odrębnych przepisów wydanych w związku z sytuacją epidemiologiczną.

Metody kształcenia zaplanowane dla zajęć przewidzianych programem studiów są różnorodne, specyficzne i dostosowane do charakteru poszczególnych zajęć. Paleta wskazanych metod dydaktycznych jest właściwa dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zaplanowanych do realizacji na poszczególnych zajęciach. Hospitacje zajęć potwierdziły, że w bieżącej praktyce dydaktycznej stosowane są metody wskazane w sylabusach zajęć. Są one różnorodne i wykorzystywane adekwatnie do efektów uczenia się zakładanych dla zajęć. Metody kształcenia na kierunku obejmują w zależności od zajęć dyskusję z grupą, pracę z tekstem, analizy przypadków, pokaz i obserwację, pracę w parach, pracę grupach, burzę mózgową, metodę „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”.

Na ocenianym kierunku pomocniczo są stosowane w procesie nauczania i uczenia się metody i techniki kształcenia na odległość. Zostały one przyporządkowane poszczególnym zajęciom i opisane w sylabusach. W okresie zawieszenia tradycyjnej formy działalności uczelni z uwagi na pandemię metody i techniki kształcenia na odległość były wykorzystywane w szerszym zakresie. Stosowane metody kształcenia zapewniają stymulowanie studentów do samodzielnego uczenia się oraz aktywności w procesie uczenia się. Potwierdzają to hospitacje zajęć, w toku których wykorzystywane były metody aktywizujące studentów.

Wykonywanie czynności praktycznych przez studentów możliwe jest co do zasady podczas zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w szczególności podczas zajęć tłumaczeniowych, np. *tłumaczenie wspomagane komputerowo (CAT)*, *tłumaczenie poświadczane*. Czynności te obejmują przykładowo tworzenie baz terminologicznych w programach wspomagających tłumaczy, ale także tłumaczenie realnych tekstów użytkowych jak np. pisma procesowe czy akty notarialne.

Stosowane metody kształcenia pozwalają na osiągnięcie przez absolwentów kompetencji językowych na poziomie C1 dla języka niemieckiego oraz B2+ dla języka angielskiego.

Stosowane metody kształcenia są dostosowywane do potrzeb grupy bądź indywidualnych potrzeb studentów. Regulamin studiów przewiduje możliwość zindywidualizowania procesu uczenia się poprzez indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów. Studenci ze specjalnymi potrzebami mają zapewniony dostęp do technicznych środków wsparcia (m.in. programy komputerowe przetwarzające tekst drukowany na tekst głosowy lub pisany Braille'em lub pętle indukcyjne). Ponadto zapewnione jest dostosowanie dla osób ze specjalnymi potrzebami form uczestnictwa w zajęciach.

Praktyka zawodowa zaplanowana w harmonogramie w sem. 4 pozwala na „konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu języków specjalistycznych i komunikacji interkulturowej z rzeczywistością biznesową w działaniu praktycznym”. Uczelnia, na podstawie instrukcji dotyczącej organizacji praktyk, nieuzasadnienie dopuszcza możliwość ich realizacji na wcześniejszych etapach kształcenia (problem jest omówiony w dalszej części analizy stanu faktycznego).

Wymiar praktyk na ocenianym kierunku wynosi 3 miesiące i jest prawidłowy. Liczba godzin przeznaczonych na praktykę wynosi 210, zaś przypisana im liczba punktów – 7 ECTS. Zgodnie z planem studiów, praktyka realizowana jest w semestrze 4, ostatnim semestrze studiów, co pozwala na weryfikację większości efektów osiągniętych w wyniku realizacji programu studiów w rzeczywistym środowisku zawodowym. Harmonogram realizacji praktyki – jej umiejscowienie w programie, jest więc w pełni logiczne. Niespójne z programem studiów informacje zawarto w instrukcji dot. realizacji praktyk, gdzie dopuszcza się dla każdego studenta możliwość odbywania praktyk od semestru 2 do semestru 4, czyli przez trzy semestry. **Rekomenduje się** uspoźnienie dokumentów regulujących odbywanie praktyk w taki sposób, aby informacje w nich zawarte były zgodne z programem studiów. Katalog efektów uczenia się przyjęty dla praktyki zawodowej, pomimo że określony generycznie, koresponduje z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, które wskazują na kompetencje praktyczne powiązane z wykonywaniem zawodu tłumacza oraz osoby świadczącej inne usługi językowe w instytucjach i organizacjach. Problemem w obszarze efektów przyjętych dla praktyk jest nie tylko ich generyczny charakter, ale również niewspółmierność liczby i zakresu merytorycznego efektów do planowanego okresu realizacji praktyki oraz nakładu pracy studenta mierzonego liczbą punktów ECTS, a także praktycznego wymiaru praktyki. Dla przykładu, zaplanowano efekty dotyczące osiągania kompetencji językowych w zakresie języka obcego i polskiego, posługiwania się nowoczesnymi technologiami, sporządzania tłumaczeń i wiele innych, które nie są możliwe do osiągnięcia w ciągu jednego semestru zaplanowanego na praktykę, a jednocześnie, dobór metod dydaktycznych oraz metod weryfikacji efektów nie jest w odniesieniu do nich właściwy. Dodatkowo, większość z efektów w kategorii umiejętności student powinien osiągnąć przed rozpoczęciem praktyki (np. „PZ_06 potrafi posługiwać się językiem niemieckim specjalistycznym w zakresie obowiązków stażysty firmy, w której odbywa praktykę”). Najpoważniejszym jednak problemem jest odnoszenie efektów – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, do konkretnej firmy, tej, do której trafia student. Byłoby to uzasadnione w przypadku, gdyby wszyscy studenci osiągaliby takie same efekty, tymczasem, w zależności od miejsca odbywania praktyki, nie tylko branża, ale również forma organizacyjna, struktury i inne elementy firmy mogą znacznie się różnić. Jeszcze bardziej w poszczególnych organizacjach różnić się będą np. zakresy obowiązków stażysty, do których nawiązuje efekt PZ_06. Kolejnym przykładem nieprawidłowości jest efekt PZ_11, który warunkuje osiągnięcie efektu od pracowników firmy: „potrafi kierować pracą zespołu w warunkach stworzonych przez firmę, w tym także pracą zespołu wielokulturowego, jeżeli taki charakter ma firma”. Zatem,

niektórzy studenci osiągają ten efekt, gdyż u praktykodawcy praca odbywa się w zespołach wielokulturowych, a inni nie osiągają, gdyż takie zespoły w firmie nie funkcjonują. Przeczy to zasadzie konstrukcji programu, który winien umożliwiać osiągnięcie przyjętych efektów przez wszystkich studentów. Rezultatem osiągnięcia przez studenta efektów przypisanych praktyce jest więc przygotowanie do pracy wyłącznie w tej jednej firmie, gdzie realizuje student praktykę, co potwierdzają szeroko efekty w kategorii kompetencji społecznych np. „PZ_14 jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w ramach firmy”, „jest gotów do organizowania działalności kulturalnej na rzecz środowiska publicznego, z którym współpracuje firma”.

Katalog treści programowych dla praktyk nie został określony jako bezpośrednia pochodna efektów uczenia się – jest w odniesieniu do efektów zawężony. Treści mają charakter ogólny, odnoszą się do bliżej niesprecyzowanego środowiska zawodowego i bliżej nieokreślonych firm – np. „zadania na określonym stanowisku pracy”, „wiedza merytoryczna i językowa jako podstawa funkcjonowania w firmie”. W niewielkim stopniu odzwierciedlają praktyczne aspekty działalności zawodowej w obszarach wyznaczonych koncepcją kształcenia.

Instrukcja regulująca odbywanie praktyk dopuszcza kilka miejsc realizacji praktyki, co ma wpływ na możliwość osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się oraz ich zakres merytoryczny lub skutkuje wielokrotnym osiągnięciem takich samych efektów i ocenianiem studenta za te same czynności. **Rekomenduje się** określenie warunków odbywania praktyki w kilku miejscach w taki sposób, aby te same efekty uczenia się nie były wielokrotnie osiągnięte, a osiągnięcie wszystkich efektów przyjętych dla praktyk było możliwe przez każdego studenta.

Uczelnia zapewnia właściwą liczbę i rodzaj miejsc praktyk w kontekście przyjętych dla praktyk efektów uczenia się. Praktyki odbywają się głównie w organizacjach, które na stałe współpracują z Uczelnią i uczestniczą w konstruowaniu programu studiów oraz jego doskonaleniu. Mogą mieć, jednakże również miejsce w zakładzie pracy wskazanym przez studenta. Wówczas, student nie ma możliwości uczestniczenia w zajęciach *onboardingowych*, co skutkuje osiągnięciem przez niego innych efektów uczenia się niż studenci realizujący takie zajęcia w ramach swojej praktyki w podmiotach, które współpracują z Uczelnią. **Rekomenduje się** ujednolicenie zasad odbywania praktyki zawodowej w taki sposób, aby organizacja i zakres merytoryczny praktyki zapewniał każdemu studentowi uzyskanie tych samych efektów uczenia się.

Zgodnie z sylabusem praktyk, podstawą zaliczenia praktyki jest opinia opiekuna praktyk, rozmowa ewaluacyjna, a także opinie klientów. Stosowane metody nie umożliwiają pełnej i kompleksowej oceny i weryfikacji efektów uczenia się przyjętych dla praktyki zawodowej – nie odnoszą się do zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych opisanych w sylabusie. Proponowane narzędzia jedynie pośrednio i wybiórczo sygnalizują pewne elementy programu uniemożliwiając zestandaryzowaną, kompleksową ocenę i weryfikację pełnego katalogu efektów. Analogiczna uwaga dotyczy sposobu dokumentowania przebiegu praktyki – nie wiadomo bowiem, jakie czynności wykonuje student, w jakim wymiarze, a co najważniejsze, jaka jest jakość prac studenta. Zaświadczenia stosowane jako narzędzia weryfikacji są przygotowywane w sposób zróżnicowany, inny w odniesieniu do każdego pracodawcy, wypełniane w sposób lapidarny. Zawierają ogólne sformułowania, często kilkoma zdaniemii kwitujące trzymiesięczną praktykę. Brak tutaj jakichkolwiek merytorycznych uwag zarówno oceniającego, jak i studenta, obserwacji i wniosków dotyczących wykonywanej pracy, a także jakiegokolwiek informacji zwrotnej dla studenta dotyczącej jakości wykonywanych przez niego obowiązków. W stosowanych narzędziach brak również odniesienia do weryfikacji i oceny efektów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Odnosząc się do pozostałych metod weryfikacji określonych w sylabusie, rozmowy ewaluacyjnej oraz opinii klientów, w dokumentacji nie

stwierdzono zapisów potwierdzających ich stosowanie. Dodatkowo, nie określono również wymogów dotyczących stosowania takich narzędzi, a przedłożone zaświadczenie o odbyciu praktyk nie potwierdza ich stosowania. Niektóre dokumenty nie potwierdzają nawet faktu współpracy z klientami, której jakość jest obligatoryjnym elementem weryfikacji efektów. Problemem powiązaniem jest, iż metoda polegająca na ocenie studenta przez klientów stoi w sprzeczności z zasadami odbywania i zaliczania praktyki zawodowej na kierunku oraz regulaminem praktyk, gdzie jasno wybrzmiało, iż to opiekun ocenia studenta, a nie bliżej nieokreśleni klienci firmy praktykodawcy.

Kolejnym problemem powiązaniem jest, że informacje, które otrzymuje student na temat wymogów stawianych praktykom nie są kompletne, jednoznaczne i spójne na poziomie definiowania zajęć na kierunku studiów, a także w stosowanym regulaminie i instrukcji.

Wobec powyższych sformułowanych uwag, należy stwierdzić, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje uczelnianego opiekuna praktyki umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Uczelnia weryfikuje w sposób systemowy wymogi w tym zakresie w odniesieniu do opiekunów zakładowych, jednakże dotyczy to praktykodawców, z którymi związana jest umowami w sprawie realizacji praktyk. Wówczas, opiekunowie oraz tutorzy dobierani są starannie na etapie organizacji współpracy w danym roku akademickim we współpracy z Uczelnią. W ten sposób Uczelnia zapewnia spełnianie wymogów jakościowych, adekwatnych dla efektów uczenia się określonych w programie studiów. W przypadku, gdy student samodzielnie poszukuje miejsca praktyki, weryfikacja kompetencji i doświadczenia opiekunów zakładowych jest znacznie ograniczona, ponadto dokumenty regulujące odbywanie praktyk nie określają wymogów formalnych stawianych takim osobom.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W przypadku, gdy student samodzielnie poszukuje miejsca praktyki, weryfikacja zasobów infrastrukturalnych praktykodawcy pod kątem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się jest znacznie ograniczona. Dokumenty regulujące odbywanie praktyk nie określają wymogów formalnych stawianych infrastrukturze miejsca praktyk samodzielnie wybranego przez studenta. Analogiczna uwaga dotyczy realizacji praktyk z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej w okresie ograniczeń pandemicznych.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady – ogólnouczelniany regulamin praktyki zawodowej oraz instrukcję dotyczącą ocenianego kierunku, a także sylabus zajęć. Regulamin nie obejmuje jednak kompletnie niezbędnych wymogów, w tym: wskazania zadań i zakresu odpowiedzialności osoby, która odpowiada za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku, kryteriów które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk, zadań opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania, zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposobów komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami wyraża zgodę na odbywanie praktyki w innym miejscu, jednakże nie weryfikuje zakładu pracy ani jego infrastruktury, czy też kompetencji osób wyznaczonych do opieki nad praktykantem. W tym zakresie brakuje norm postępowania jakościowego, z góry określonych zasad i procedur. Jak już wcześniej zauważono,

w dokumentach regulujących organizację praktyk nie określono przyjętych kryteriów jakościowych w tym zakresie.

W stosowanych systematycznie przez Uczelnię (np. w formie ankietyzacji) ocenach oraz procedurach jakościowych dotyczących doskonalenia programu studiów, ani w trybie przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, nie uwzględniono przeglądów programu praktyk, w tym pod kątem osiągniętych efektów uczenia się. Nie uwzględniono również oceny osób sprawujących opiekę nad praktykami, a także jakości realizacji praktyk przez studentów. Realizacja praktyk nie podlega systematycznej analizie pod kątem jasno określonych kryteriów. Nie mają miejsca hospitacje odbywanych praktyk przez Uczelnię. Stąd też, *de facto* ocena studentów nie jest systemowo wykorzystywana w ustawicznym doskonaleniu programu praktyki i jej realizacji.

Zajęcia na kierunku *język niemiecki i komunikacja w biznesie* są zaplanowane od poniedziałku do środy. Taka organizacja procesu dydaktycznego, zgodnie z informacjami przekazanymi zespołowi oceniającemu, jest zabiegiem celowym, który ma umożliwiać studentom odbywanie w pozostałe dni tygodnia praktyk zawodowych oraz pozwala na zaplanowanie samodzielnego uczenia się przez studentów.

Sprawdzenie i ocena efektów uczenia się następuje w trakcie semestru w postaci prac etapowych oraz na koniec semestru w postaci zaliczeń i egzaminów organizowanych zgodnie z regulaminem studiów. Regulamin określa ogólne zasady przeprowadzania egzaminów oraz oceniania, w tym stosowaną skalę ocen, a także maksymalną liczbę egzaminów w roku akademickim oraz w semestrze.

Terminy rozpoczęcia i zakończenia sesji egzaminacyjnej w kolejnym roku akademickim ustalone i podawane są do wiadomości do 30 kwietnia. Terminy egzaminów zgodnie z regulaminem muszą być ustalone i podane do wiadomości nie później niż na 30 dni przed ustalonym terminem egzaminu. Na ocenianym kierunku terminy te podawane są do wiadomości studentów na stronie internetowej jednostki już na początku roku akademickiego. O efektach weryfikacji studenci informowani są w postaci korekty i oceny prac etapowych, natomiast o wyniku zaliczeń i egzaminów dodatkowo za pośrednictwem systemu USOS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe nie są zgodne z efektami uczenia się, ponieważ pomijają zagadnienia z zakresu literaturoznawstwa, natomiast uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny językoznawstwa, do której kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także, w części dotyczącej zawodu tłumacza, aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy.

Formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, ale harmonogram realizacji programu studiów nie uwzględnia w wymaganym wymiarze zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym

w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie zapewniają w pełni prawidłowej realizacji praktyk oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niezapewnienia w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS;
2. braku systemowych rozwiązań dotyczących programu i realizacji praktyk zawodowych (w tym: efektów uczenia się przyjętych dla praktyk, treści kształcenia, metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, wymogów stawianych zakładowym opiekunom praktyk, miejscom praktyki i ich infrastrukturze, regulacji dotyczących organizacji praktyk, kryteriów jakościowych odnośnie miejsca praktyki w przypadku samodzielnego wskazania takiego miejsca przez studenta, przeglądów i ewaluacji praktyk).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

Zaleca się:

1. zapewnienie w programie studiów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów;
2. sformułowanie specyficznych, możliwych do osiągnięcia w zakładanym czasie efektów uczenia się dla praktyk;
3. dostosowanie zakresu treści praktyk do przyjętych dla nich efektów uczenia się oraz zgodnie koncepcją kształcenia;
4. określenie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk;
5. określenie formalnych wymogów stawianych zakładowym opiekunom praktyk zawodowych, infrastrukturze i wyposażeniu miejsc odbywania praktyk zawodowych, w tym w sytuacji, gdy realizacja praktyk ma miejsce z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej;
6. opracowanie dokumentów regulujących odbywanie praktyk, w tym: określenie zadań i zakresu odpowiedzialności osoby odpowiedzialnej za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku, wymagań dotyczących miejsc odbywania praktyk, zasad zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, zasad przeprowadzania hospitacji praktyk, określenie zadań opiekuna praktyk w miejscu ich odbywania, zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk;

7. przygotowanie systemowych rozwiązań w zakresie kompleksowej ewaluacji praktyk oraz wykorzystania jej wyników do doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji;
8. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Przyjęcie na studia na kierunek język niemiecki i komunikacja w biznesie (studia II stopnia) odbywa się zgodnie z obowiązującymi zasadami rekrutacji, uchwalanymi przez Senat UAM i publikowanymi na stronie internetowej: <https://rekrutacja.amu.edu.pl/kierunki-studiow>. Na stronie internetowej zamieszczono szczegółowe zasady rekrutacji, schemat postępowania kwalifikacyjnego oraz wykaz dokumentów. Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów I stopnia oraz udokumentowana znajomość język niemieckiego co najmniej na poziomie B2, który jest poziomem niezbędnym dla osiągnięcia efektów uczenia się. Oprócz tego integralną częścią postępowania rekrutacyjnego jest rozmowa kwalifikacyjna w języku niemieckim, która oscyluje wokół zagadnień z zakresu językoznawstwa, indywidualnych zainteresowań oraz motywacji kandydata.

Uczelnia zapewnia osobom z niepełnosprawnościami odpowiednio dostosowaną formę rekrutacji, mając na względzie potrzeby kandydata wynikające ze specyfiki i stopnia niepełnosprawności; nie stosuje się tu żadnych zwolnień i ulg. Istotnym w tym kontekście jest fakt, że platforma rekrutacyjna została w pełni przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Można zatem stwierdzić, że zasady przyjęcia na studia są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zasady rekrutacji są ponadto bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów II stopnia na kierunku.

W zasadach przyjęcia na studia nie uwzględniono informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. **Rekomenduje się** uzupełnienie powyższej informacji w zasadach przyjęć na studia.

W Uczelni przewidziane jest potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów (Uchwała Nr 360/2018/2019 Senatu UAM z dnia 30 września 2019 r.). Efekty uczenia się można potwierdzić kandydatowi na studia, który posiada tytuł zawodowy licencjata (lub równorzędny) i może wykazać się co najmniej 3-letnim doświadczeniem zawodowym po ukończeniu studiów I stopnia. Zgodnie ze wskazaną wyżej uchwałą można zaliczyć nie więcej niż 50% pkt. ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Od momentu utworzenia kierunku żaden z kandydatów nie wystąpił z wnioskiem o potwierdzenie efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.

Na Uczelni obowiązują jednolite zasady uznawania uzyskanych efektów uczenia się, które dotyczą sytuacji, gdy student przenosi się z innej uczelni (krajowej lub zagranicznej) po ukończeniu pierwszego stopnia studiów lub gdy odbywa część studiów w innej uczelni, np. w ramach programu ERASMUS+ lub MOST. Zgodnie z regulaminem studiów dziekan może zaliczyć semestr/rok studiów jedynie na podstawie uzyskanych zaliczeń i odbytych egzaminów w innej uczelni, na innym kierunku lub wydziale. Dziekan może wskazać różnice programowe i terminy ich zaliczenia, mając na uwadze program i plan studiów, w tym semestralną i roczną sekwencję zajęć, oraz obowiązującą w nich zasadę progresji. Student składa zgodnie z procedurą wnioski o zaliczenie efektów uczenia się na podstawie efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni/kierunku/wydziale wraz z listą przewidzianych w programie

zajęć i sylabusami, celem weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się. Ostateczną decyzję podejmuje prodziekan ds. studenckich po zasięgnięciu opinii pełnomocnika ds. studenckich.

Zasady i procedury dyplomowania zawarte są w czterech ogólnouczelnianych dokumentach (tj. regulaminie studiów UAM w Poznaniu, zarządzeniu Nr 480/2025/2016 Rektora UAM z dnia 1 lutego 2016 roku, zarządzeniu Nr 282/2028/2019 Rektora UAM z dnia 9 stycznia 2019 roku i zasadach dyplomowania na Wydziale Neofilologii z dnia 16 stycznia 2020 roku). Zasady dyplomowania w odniesieniu do ocenianego kierunku uszczegółowia uchwała rady programowej grupy kierunków studiów filologia germańska oraz język niemiecki i komunikacja w biznesie z dnia 27 maja 2020 roku, rozwijająca ogóle zasady i procedury dyplomowania, uwzględniając specyfikę ocenianego kierunku, profil kształcenia oraz katalog deklarowanych efektów uczenia się przypisanych do seminarium magisterskiego. W dokumencie opisano m.in. zasady powierzania funkcji promotorskich, procedurę ustalania oraz zatwierdzania tematów/tytułów prac dyplomowych, wymogi formalne dotyczące przygotowania pracy dyplomowej, procedurę antyplagiatową, jak również zasady powoływania komisji i przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Analiza wybranych prac dyplomowych pokazuje, że zasady i procedury dyplomowania obowiązujące na kierunku są trafne, odpowiadają specyfice kierunku i dają możliwość potwierdzenia osiągnięcia wszystkich deklarowanych efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w regulaminie studiów, który szczegółowo określa prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem zajęć, składaniem egzaminów, zaliczaniem kolejnych etapów studiów (zaliczenie semestru i roku studiów) i zakończeniem procesu kształcenia, jak również zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej. Regulamin określa także ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, wskazuje na procedury odwoławcze (student, który nie zdał egzaminu i ma zastrzeżenia co do bezstronności egzaminatora, albo nie uzyskał zaliczenia z zajęć ma prawo wystąpić o egzamin komisyjny lub komisyjne zaliczenie zajęć) i konsekwencje związane z brakiem zaliczenia.

Zasady organizacji procesu dydaktycznego oraz weryfikacji i oceny osiągania efektów uczenia się uwzględniają indywidualne potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie uczestnictwa w zajęciach oraz zaliczeniach i egzaminach. Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnioną możliwość dostosowania formy zaliczeń lub egzaminów do indywidualnych potrzeb np. w postaci wydłużonego czasu przeznaczonego na egzamin, zmiany formy egzaminu z ustnego na pisemny itp.

Sposób weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku zarządzany jest przez koordynatorów przedmiotów w porozumieniu z prowadzącymi poszczególne zajęcia nauczycielami akademickimi i został szczegółowo opisany w sylabusach, które są udostępniane studentom na pierwszych zajęciach w semestrze (warunki zaliczenia) i umieszczane ponadto w wersji elektronicznej w systemie USOS. Formy i warunki zaliczenia zajęć są zróżnicowane i dostosowane do założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Poza tym zostały one dopasowane do formy zajęć oraz realizowanej tematyki. Weryfikacja i ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się następuje w trakcie zajęć i ma formę kolokwium, prac etapowych, zaliczeń i egzaminów (ocena cząstkowa i ocena końcowa).

W regulaminie studiów określono także liczbę możliwych egzaminów w semestrze/roku oraz skalę stosowanych ocen. O terminach zaliczeń i egzaminów oraz ich liczbie i formie (pisemna lub ustna) studenci informowani są na początku semestru przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Harmonogram egzaminów zaplanowanych w danym roku akademickim zamieszczany jest na stronie internetowej kierunku i w systemie USOS.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Informacja zwrotna dotycząca stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przekazywana jest na bieżąco na każdym etapie studiów i na ich zakończenie. Zgodnie z regulaminem studiów o ocenie zaliczenia i egzaminu ustnego prowadzący zajęcia powiadamia studenta natychmiast po zakończeniu egzaminu lub zaliczenia. Ocena ta wprowadzana jest do systemu USOS nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od daty egzaminu lub zaliczenia. Oceny z egzaminu lub zaliczenia pisemnego są wprowadzane do systemu USOS niezwłocznie po ocenie prac pisemnych, jednak nie później niż w ciągu 14 dni od jego przeprowadzenia. Oceny z egzaminów i zaliczenia wprowadzane są do systemu USOS nie później niż do 31 marca (po zakończeniu semestru zimowego) oraz do 30 września (po zakończeniu semestru letniego).

Nauczyciele akademicki na spotkaniach organizacyjnych i w ramach swoich zajęć informują o dobrych praktykach studenckich, w tym zasadach pisania prac etapowych i dyplomowych, zasadach postępowania w sytuacji wykrycia przypadków nierzetelności studenckiej i zachowań nieetycznych oraz wynikających z tego konsekwencjach prawno-dyscyplinarnych. Przypadki nierzetelności kierowane są do prorektora ds. studenckich i kształcenia oraz komisji dyscyplinarnej ds. studenckich i procedowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W okresie pandemii na podstawie obowiązujących przepisów zajęcia były realizowane na Uczelni z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Wykorzystywany w Uczelni system umożliwia identyfikację studentów przypisanych w systemie do zespołu (zajęć) i gwarantuje bezpieczeństwo wszystkich dostępnych danych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zostały przypisane poszczególnym zajęciom i opisane w sylabusach.

Do stosowanych na kierunku metod weryfikacji i osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się należą: egzamin pisemny w formie testu lub w formie opisowej, egzamin pisemny z dostępem i bez dostępu do pomocy dydaktycznych, egzamin ustny, referat, okresowe prace kontrolne (kolokwia ustne lub pisemne), projekt (przygotowywany indywidualnie lub w grupie), esej, prezentacja multimedialna, poza tym – rozwiązanie zadania problemowego, obserwacja aktywności i wypowiedzi na zajęciach, przygotowanie (rozdziału) pracy dyplomowej i inne metody dobrane w sposób indywidualny przez nauczyciela akademickiego. Na kierunku stosuje się ocenianie ciągłe (pokazujące progresję w procesie uczenia się), ocenianie sumujące (na koniec praktyki zawodowej, semestru lub roku) oraz ocenianie analityczne (związane z osiągnięciem określonych efektów uczenia się). Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne (katalog metod i ocen zmienia się w zależności od charakteru zajęć) oraz specyficzne (dostosowane do profilu praktycznego kierunku) i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich deklarowanych efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają ponadto sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych, tj. takich, które związane są ze zdobywaniem podbudowanej teoretycznie i uporządkowanej wiedzy (językoznawstwo, translatologia, komunikacja interkulturowa) oraz poznaniem mechanizmów jej stosowania w działalności zawodowej (efekt K_W05), umiejętnością komunikowania się z otoczeniem społeczno-gospodarczym za pomocą tekstów, z użyciem specjalistycznej terminologii (m.in. język ekonomiczny, prawniczy, techniczny, medyczny) (efekt K_U03), uczestnictwa w wymianie poglądów i argumentów

(efekt K_U08), jak również gotowości do pełnienia różnych ról zawodowych z uwzględnieniem ciągle zmieniających się sytuacji i potrzeb (efekt K_K06) w powiązaniu z zasadami etyki zawodowej, dbałości o dorobek i tradycję wykonywanego zawodu, w tym zawodu tłumacza (efekt K_K08). Zdobywanie istotnych umiejętności praktycznych i możliwości ich weryfikacji dają szansę na swobodne i aktywne uczestnictwo w różnych sferach działalności społeczno-gospodarczej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają ocenę opanowania języka niemieckiego zgodnie z wymogami określonymi dla poziomu co najmniej C1 ESOKJ oraz języka specjalistycznego, jak również języka angielskiego. Stosowane w odniesieniu do obydwu języków odpowiednio dobrane metody weryfikacji i oceny są efektywne i obejmują m.in. kolokwium (pisemne i ustne), test, esej i prezentacje multimedialne.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów kierunku są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, dzienników praktyk oraz prac dyplomowych.

Efekty uczenia się są monitorowane. Uczelnia wykorzystuje dane publikowane w ogólnopolskim systemie monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych oraz zebrane w ramach regularnie przeprowadzanych ankiet studenckich i przez biuro karier.

Losy absolwentów kierunku potwierdzają osiągnięcie przez nich efektów uczenia się. Na Uczelni realizowany jest obecnie projekt jakościowy dotyczący badania kluczowych kompetencji studentów kierunku w opinii studentów, absolwentów kierunku i partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego, którego celem jest walidacja zakładanych w programie studiów kluczowych kompetencji studentów i absolwentów kierunku, śledzenie dalszych losów absolwentów, obserwacja aktywności studentów w środowisku zawodowym oraz weryfikacja obecnie stosowanych metod kształcenia. Projekt obejmuje kilka ankiet, które tematyzują kształcenie kluczowych kompetencji z perspektywy studenta kierunku i otoczenia społeczno-gospodarczego, jakości odbywanych praktyk zawodowych oraz losów ekonomicznych absolwentów.

Przedłożone do wglądu prace etapowe i egzaminacyjne pokazują różnorodność stosowanych form. Ich tematyka i metodyka dostosowane są do poziomu i praktycznego profilu kształcenia oraz deklarowanych w sylabusach zajęć efektów uczenia się. Dokumentują to, przykładowo, zajęcia *praktyczna nauka języka niemieckiego*: studenci piszą w semestrze trzy eseje; ich tematyka oscyluje wokół warunków życia zawodowego osób zatrudnionych w gospodarce niemieckiej i polskiej (na zasadzie kontrastu), zasad współczesnego rynku reklamy czy funkcjonowania firm i przedsiębiorstw w warunkach globalizacji (budowanie medialnego wizerunku firmy, optymalizacja firmowego PR, certyfikacja jakości, tworzenie nowych miejsc pracy, zasady zrównoważonego rozwoju itp.); owe eseje, zróżnicowane pod względem formy i treści, bazują na pogłębionej i uporządkowanej wiedzy przekazywanej również w ramach innych zajęć, wykorzystują język jako podstawowy środek komunikowania się na tematy zawodowe i pozwalają eksplorować i utrwalać w formie pisanej leksykalne zasoby języków specjalistycznych. Efekty tej synergii są tu widoczne - z jednej strony mamy do czynienia z wiedzą specjalistyczną będącą w obiegu, z drugiej strony ciągle rozwijanym językiem. Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że prace etapowe i egzaminacyjne realizowane na innych zajęciach, np. *język specjalistyczny, korespondencja handlowa i biznesowa czy komunikacja interkulturowa*, w podobnym stopniu i zakresie powiązane są z treściami zawodowymi, typowymi dla różnych branż, odwołują się do ich specyfiki i sprawdzają umiejętności, które studenci kierunku – zgodnie z deklarowanymi efektami uczenia się – zdobyli w trakcie zajęć. Wszystkie przedłożone zespołowi prace etapowe i egzaminacyjne zostały sprawdzone starannie, wystawione oceny są odpowiednie, także przedziały ocen są w pełni uzasadnione i nie wykazują żadnych uchybień.

Prace dyplomowe z nielicznymi wyjątkami osadzone są w tematyce, która powiązana jest bezpośrednio z zakresem dyscypliny, do których kierunek został przyporządkowany. Prace dyplomowe udostępnione zespołowi oceniającemu charakteryzują się wysoką jakością: dotyczy to zarówno precyzji w formułowaniu tematu oraz założeń metodologiczno-analitycznych, poprawności terminologicznej i językowo-stylistycznej, a także zgodności treści i struktury pracy z tematem. Wystawione oceny są adekwatne, opinie o pracach (promotorów i recenzentów) są rzetelne i bezstronne, prace odpowiadają pod względem formalnym i merytorycznym poziomowi studiów. Autorzy/autorki prac magisterskich udowadniają, że posiadają dobrą umiejętność łączenia wiedzy teoretycznej z praktyką, a używając zaawansowanego instrumentarium badawczego eksplorują i eksplikują sfery praktycznych doświadczeń szeroko rozumianej komunikacji biznesowej.

W kilku przypadkach zespół oceniający odstąpił od oceny prac dyplomowych (w zespole nie było eksperta reprezentującego dyscypliny literaturoznawstwo germanistyczne oraz nauki o kulturze i religii), ponieważ dotyczą one zastosowania języka i jego funkcjonalnych aspektów w tekstach w powiązaniu z szeroko rozumianą tematyką biznesową w domenie literaturoznawstwa lub nauk o kulturze i religii. **Rekomenduje** powiązanie zastosowań języka ze sferą komunikacji biznesowej i jednoznaczne osadzenie prac magisterskich w dyscyplinie językoznawstwo oraz zapewnienie aplikacyjnego charakteru przygotowywanych prac, który umożliwi ocenę umiejętności praktycznych studentów.

Ze względu na fakt, że kierunek język niemiecki i komunikacja w biznesie został uruchomiony w roku akademickim 2018/2019, na razie nie było studentów, którzy byłiby autorami publikacji fachowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe oraz inne osiągnięcia studenckie związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kadrę naukowo-dydaktyczną kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie tworzą pracownicy naukowcy i dydaktyczni Instytutu Filologii Germańskiej, którzy zajęcia dydaktyczne prowadzą również na drugim kierunku – filologii germańskiej. Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany i aktualny dorobek naukowy związany z dyscypliną, do której przyporządkowany jest kierunek, i/lub szerokie doświadczenie w obszarach działalności gospodarczej właściwych dla kierunku.

Kwalifikacje kadry potwierdzone zostały dorobkiem naukowym, doświadczeniem dydaktycznym oraz doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią. Na dorobek naukowy składają się publikacje naukowe, udział w konferencjach naukowych, uzyskane granty/stypendia i współpraca międzynarodowa. Nauczyciele akademicy są członkami uznanych gremiów naukowych i stowarzyszeń (np. Societas Humboldtiana Polonorum, Austrian Studies Association, Polskie Towarzystwo Neofilologiczne, Europejska Akademia Nauk i Sztuk, German Studies Association itp.) uczestniczą w pracach rad naukowych czasopism oraz zespołów redakcyjnych (np. Beihefte zum Orbis Linguarum, Studia Germanica Resoviensia, Convivium itp.); poza tym prowadzą działalność popularyzatorską, biorą udział w projektach kulturalnych i edukacyjnych oraz debacie publicznej jako eksperci. Na istotne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią składają się: praca dla wydawnictw, firm różnych branż, biur tłumaczeń i doradztwa językowego, towarzystw, sądów, organizacji użytku publicznego, urzędów administracji i szkół językowych, udział w specjalistycznych szkoleniach oraz działalność ekspercka. Są to zatem istotne obszary działalności zawodowej właściwe dla ocenianego kierunku. Na zajęciach dydaktycznych korzysta się także z własnych podręczników opracowanych na potrzeby kierunku. Kwalifikacje kadry umożliwiają prawidłową realizację zajęć przewidzianych w programie studiów, w tym nabywanie przez studentów wszystkich umiejętności praktycznych.

Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzi 12 nauczycieli akademickich, etatowych pracowników Instytutu Filologii Germańskiej, w tym: 5 nauczycieli akademickich na stanowiskach badawczo-dydaktycznych (profesor – 1, doktor habilitowany – 1, doktor – 3), 5 nauczycieli akademickich na stanowiskach dydaktycznych (starszy wykładowca – 2, wykładowca – 3), 2 lektorów i 1 osoba zatrudniona (w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022) jako ekspertka zewnętrzna finansowana ze środków Projektu Uniwersytet Jutra II. Biorąc pod uwagę aktualną liczbę studentów na kierunku (14 studentów na roku 1 i 32 studentów na roku 2) liczebność kadry w stosunku do liczby studentów wynosi 1:3,5 i jest z perspektywy studiujących bardzo korzystna. Sytuacja kadrowa jest stabilna. Prowadzona od lat w jednostce polityka kadrowa jest ściśle powiązana z jakością badań naukowych i ofertą edukacyjną. Władze promują z jednej strony awanse naukowe (w ostatnich 2 latach 1 osoba uzyskała tytuł profesora, 1 osoba – habilitację, a 2 osoby – doktorat), z drugiej strony zainteresowane są aktywnością nauczycieli akademickich poza uczelnią i zdobywaniem przez nich

dotychczasowych umiejętności czy uprawnień (te ostatnie wykorzystywane są z powodzeniem na kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie). Poza tym władze wspierają najaktywniejszych pracowników w sferze naukowej i dydaktycznej, a elementem wsparcia jest obowiązujący system motywacyjny, na który składają się coroczne nagrody i stypendia rektora za osiągnięcia w sferze naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. W Instytucie finansuje się publikacje naukowe, udział w konferencjach naukowych oraz organizację konferencji, do dyspozycji nauczycieli akademickich są granty badawczo-dydaktyczne w ramach realizowanych programów, w tym m.in. program Inicjatywa Doskonałości – Uniwersytet Badawczy.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne posiadają, biorąc pod uwagę praktyczny profil kształcenia, odpowiednie kompetencje dydaktyczne, w tym szczególnie w ostatnim okresie rozwijane dzięki oferowanym kursom i szkoleniom kompetencje związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przeprowadzone w trakcie wizytacji hospitable wybranych zajęć dydaktycznych potwierdzają wysoką jakość pracy dydaktycznej, dojrzały warsztat, w tym umiejętności językowe oraz dostosowanie treści, materiałów i metod do typu zajęć i poziomu grupy.

Wszystkie zajęcia dydaktyczne zostały przydzielone prawidłowo i zgodnie z obowiązującymi na Uczelni przepisami, dotyczy to również obciążeń godzinowych związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia zadbała z jednej strony o wykorzystanie wiedzy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, z drugiej strony o wykorzystanie ich umiejętności praktycznych związanych ze specyfiką kierunku i osadzeniem ich w sferze zastosowań deklarowanych w efektach uczenia się. Taka praktyka umożliwia prawidłową realizację wszystkich zajęć dydaktycznych.

Realizacja zajęć jest na bieżąco monitorowana, a w przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, również kontrolowana dzięki technicznym możliwościom systemu, który jest (i był głównie w okresie pandemii) wykorzystywany do prowadzenia zajęć.

W jednostce zatrudnienie kadry na etatach badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych odbywa się – odpowiednio do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość – w wyniku otwartych konkursów, których warunki są zgodne z obowiązującymi w Uczelni przepisami, a zatem w sposób transparentny. Przy zatrudnieniu uwzględnia się osiągnięcia badawcze kandydatów, w tym m.in. wysoko punktowane publikacje i udział w projektach badawczych (NCN, NPRH, NCBiR), jak również zgodność prowadzonych badań z planami rozwoju Instytutu, bieżące i przyszłe potrzeby dydaktyczne oraz kompetencje językowe, umożliwiające prowadzenie zajęć w języku niemieckim. Dobór kadry, także w opinii studentów, jest odpowiedni, a jej kompetencje w zakresie wiedzy i umiejętności oceniane są bardzo wysoko.

Nauczyciele akademicy mogą korzystać z różnych szkoleń, kursów i warsztatów organizowanych na Uczelni, w tym związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W ramach kursów uzyskują również praktyczną wiedzę dotyczącą pracy ze studentami z trudnościami natury psychicznej i poznawczej, w spektrum autyzmu, zespołu Aspergera i z niepełnosprawnością słuchu. Mogli uczestniczyć w kursach tworzenia nowoczesnych materiałów dydaktycznych.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie techniczne, chociaż dotychczas nie badała poziomu zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego. Zespół oceniający **rekomenduje** przeprowadzenie badań w tym zakresie.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia oceniani są przez studentów za pomocą ankiet w systemie USOS. Ocena studencka przeprowadzana jest po zakończeniu każdego semestru.

Wnioski z ankietyzacji omawiane są każdorazowo na posiedzeniu rady programowej. Wyniki ankiet służą do monitorowania procesu kształcenia, mogą stanowić podstawę zmian programowych oraz mieć wpływ na planowanie obciążeń w kolejnym roku.

Okresowa ocena nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dokonywana jest zgodnie z zasadami określonymi w ustawie i obejmuje 3 zakresy: działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Ocena poprzedzona jest hospitacjami. Przy wystawianiu oceny końcowej bierze się pod uwagę również opinie wystawiane przez studentów. Opinie te są składową każdej okresowej oceny pracownika. Oceny służą doskonaleniu umiejętności kadry prowadzącej kształcenie, wykorzystywane są przy planowaniu indywidualnych ścieżek rozwojowych pracowników oraz służą harmonijnemu łączeniu rozwoju naukowego z rozwojem dydaktycznym.

Wskazane wyżej elementy prowadzonej polityki kadrowej pozwalają na rozwój naukowy zatrudnionych oraz prawidłową realizację zajęć. Polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia, pozwala na zdobywanie pożądanych umiejętności i umożliwia zaspakajanie potrzeb wynikających z praktycznego charakteru kierunku, wiąże się bezpośrednio z praktyką społeczną i koniecznością ciągłego reagowania na dokonujące się zmiany na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Na Uczelni obowiązują procedury, określające tryb postępowania w odniesieniu do przypadków zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie. Na Uczelni działa pełnomocnik ds. równego traktowania, który zajmuje się przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć, orientację seksualną, wiek, pochodzenie etniczne, wyznanie, poglądy polityczne i przynależność związkową itp. Ważne w tym kontekście są organizowane na Uczelni różnego rodzaju szkolenia dla nauczycieli akademickich i pracowników administracji, którzy uczą się reagowania w sytuacjach kryzysowych i zagrożenia (np. dwa szkolenia dla nauczycieli akademickich zatrudnionych w IFG w ramach Porozumienia bez Przemocy NVC).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w budynku Collegium Novum mieszczącym się w centrum Poznania. Dzięki przeprowadzonemu w ostatnich latach kompleksowemu remontowi budynek zyskał nowoczesne wyposażenie i został dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Do nieruchomości przynależy dodatkowo parking dla studentów i pracowników Uczelni, gdzie wydzielono również miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. W budynku znajdują się sale dydaktyczne różnego rodzaju, pracownie, sale komputerowe, laboratoria specjalistyczne, biblioteka, pomieszczenia administracji, pomieszczenia dla nauczycieli akademickich. Zajęcia sportowe odbywają się w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu dla studentów studiów stacjonarnych, zgodnie z programem studiów. Infrastruktura studium umożliwia aktywność fizyczną urozmaiconego rodzaju.

Budynek dydaktyczny, w którym realizowany jest program ocenianego kierunku, posiada właściwą infrastrukturę wspierającą i umożliwiającą organizację w nim zajęć dydaktycznych. Obejmuje sale wykładowe na 120 osób, sale na ok. 40, 30 i 20 osób, ponadto kompleks pomieszczeń dla wykładowców, pokój socjalny, bibliotekę filologiczną Novum oraz pomieszczenia techniczne z urządzeniami kserograficznymi, drukującymi i nowoczesnym skanerem do skanowania książek. Wszystkie sale dydaktyczne wyposażone są w sprzęt audiowizualny i multimedialny. Oprócz tego istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu komputerowego, rzutników i innego sprzętu multimedialnego. Sale wyposażone są w rzutnik multimedialny, komputery, ekrany, a niektóre również w system nagłaśniający.

Instytut dysponuje pracownią komputerową (15 stanowisk), wyposażoną w najnowszy sprzęt komputerowy oraz pracownią tłumaczeniową (również 15 stanowisk). Stanowiska są przystosowane do odpowiedniej liczby studentów, posiadają niezbędne, nowoczesne oprogramowanie niezbędne w działalności zawodowej tłumacza – profesjonalne oprogramowanie służące do tłumaczenia wspomaganego komputerowo (CAT), które przede wszystkim przyspiesza oraz ułatwia wykonywanie zadań przyszłemu tłumaczowi, umożliwia mu wykonywanie szybszych i lepszych tłumaczeń, przez co poprawia jego konkurencyjność na rynku pracy. Pozwala również na tworzenie baz tłumaczeniowych i terminologicznych, dzięki którym podnosi się jakość przekładów. Do prowadzenia zajęć wykorzystywane jest również udostępnione studentom oprogramowanie do tworzenia napisów w filmach. Kształcenie tłumaczy ustnych w autentycznych warunkach zawodowych jest możliwe dzięki wykorzystaniu wydziałowej sali konferencyjnej z systemowym oprogramowaniem do tłumaczeń ustnych, wyposażonej w kabiny do tłumaczeń symultanicznych. Zasoby internetowe są we wszystkich pracowniach i salach łatwo dostępne dzięki szerokopasmowemu dostępowi do internetu. Infrastruktura kierunku jest wysokiej jakości i umożliwia w pełni osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba udostępnianych sal, a także ich wyposażenie techniczne (w tym liczby stanowisk) jest w wystarczającej liczbie w stosunku do liczebności studentów kierunku oraz grup zajęciowych i umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów

Lokalizacja, układ i funkcjonalności obiektu dydaktycznego oraz sportowego stwarzają optymalne i przyjazne warunki do studiowania, rekreacji i odpoczynku. Wyposażenie jest zgodne z potrzebami

procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem, a także zajęć z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Infrastruktura dostępna dla kadry badawczo-dydaktycznej jest również wysokiej jakości – pokoje pracownicze wyposażone są w komputery/laptopy, kamerki, drukarki, tablety graficzne, iPady i wszystkie posiadają dostęp do Internetu.

Biblioteka, zlokalizowana w budynku Collegium Novum, stanowi istotny element struktury wizytowanej jednostki, wspierając profesjonalny proces dydaktyczny oraz naukowo-badawczy, tworząc i udostępniając zbiory do celów dydaktycznych, realizując oczekiwania i potrzeby kadry naukowej oraz studentów. Sprofilowana humanistycznie i neofilologicznie, dedykowana neofilologiom, w tym ocenianemu kierunkowi, dysponuje ponad 480 tys. woluminów, w tym ponad 100 tys. woluminów dotyczy sekcji niemieckiej, oraz ponad 11 tys. czasopism, w tym 7 czasopism w języku niemieckim (np. Text und Kritik, Deutsche Sprache). Zbiory w formie książek, czasopism, podręczników, CD-rom, koncentrują się wokół tematyki językoznawczej, a także translatoryki. Dodatkowo, studenci mogą korzystać ze zbiorów Biblioteki i Czytelni Austriackiej (9 tys. woluminów), z którą długoterminowo współpracuje biblioteka. Udostępniane zbiory umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Pomieszczenia biblioteczne są wygodne i przestronne – ich układ, liczba, wielkość, a także liczba miejsc w czytelni są wystarczające w odniesieniu do liczby i rodzaju użytkowników oraz do potrzeb procesu nauczania akademickiego. Godne uwagi jest zapewnienie odrębnej sali w ramach biblioteki, która służy organizacji eventów, promocji, spotkaniom, które przygotowywane są przez pracowników biblioteki dla studentów i kadry – powiązane z np. promocją wydawniczą. Pomieszczenie to jest przestronne, wyposażone w nowoczesny sprzęt multimedialny. Godziny otwarcia – od poniedziałku do piątku, 8.30 – 19.00 oraz w soboty, 9.30 – 15.00 umożliwiają korzystanie z zasobów zarówno przez studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Udogodnienia dla użytkowników są nowoczesne, wspierające pracę z materiałami źródłowymi oraz naukę samodzielną. Studenci mają bezpośredni dostęp do urządzenia wielofunkcyjnego znajdującego się w bibliotece, o dużej wydajności, umożliwiającego skanowanie, drukowanie, kopiowanie materiałów.

Dostępność baz pełnotekstowych, a także wyposażenie czytelni w stanowiska komputerowe zapewniają możliwość korzystania z najnowszych światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej, publikacji, badań i opracowań. Na terenie biblioteki i czytelni użytkownicy mają bardzo dobry dostęp do sieci bezprzewodowej, a także do stanowisk komputerowych oraz typowego oprogramowania biurowego, co umożliwia również wykorzystywanie baz online i materiałów elektronicznych. Wśród udostępnianych baz, poza dostępem do Bazy Wiedzy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, systemu ewidencji dorobku naukowego pracowników i doktorantów UAM, korzystać można również z zasobów: Web of Science (poszerzonego o pakiet Citation Connection), SCOPUS, SciVal, Biblioteki Nauki, Biblioteki Nauki CEON, programów do tworzenia i zarządzania bibliografią.

Wobec powyższego, można potwierdzić, że oferowane udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Infrastruktura dydaktyczna naukowa i biblioteczna spełnia wszelkie wymogi BHP. Biblioteka wraz z czytelniami oraz magazynem bibliotecznym dysponują wystarczającą powierzchnią na przechowywanie zbiorów.

Studenci mają łatwy dostęp do sieci bezprzewodowej, a także do pomieszczeń dydaktycznych i zasobów infrastrukturalnych Uczelni dla realizacji własnych badań i zainteresowań poza godzinami zajęć. W bibliotece i czytelnii mogą wypożyczać zbiory oraz korzystać z urządzeń komputerowych i multimedialnych. Dzięki dodatkowym bezobsługowym udogodnieniom w wypożyczalni, zarówno wypożyczanie (poprzez samowypożyczalnie ulokowane na obu kondygnacjach biblioteki), jak i zwrot książek możliwe są o dowolnej godzinie.

Dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami jest szerokie i uwzględnia różne rodzaje niepełnosprawności, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego. Udogodnienia te obejmują: wydzielone miejsca parkingowe, o którym już była mowa, pochylnię przy wejściu głównym do budynku, podnośnik schodowy przy wejściu bocznym, wewnątrz budynku: windy wyposażone w komunikaty głosowe oraz przyciski z alfabetem Braille'a, przystosowane toalety na każdym poziomie budynku, pętle indukcyjne w niektórych salach, ekrany informacyjne. W budynku działa również system nawigacyjno-komunikacyjny działający w oparciu o specjalistyczne znaczniki oraz aplikację w telefonie komórkowym, zainstalowane w punktach strategicznych, który wspiera osoby z dysfunkcją wzroku w poruszaniu się po poszczególnych kondygnacjach, a także, dzięki znacznikom zainstalowanym na zewnątrz budynku, wspiera osoby wchodzące do środka.

Dodatkowo w infrastrukturze uwzględniono również potrzeby osób z małymi dziećmi poprzez odpowiednie przystosowanie łazienek, organizację przestrzeni do wypoczynku. Kolejnym mocnym punktem wyposażenia Jednostki jest przygotowanie do udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia – w portierni budynku dostępny jest np. defibrylator medyczny.

W celach realizacji programu studiów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wykorzystuje się na kierunku platformę internetową służącą głównie jako repozytorium materiałów, platformę do komunikacji synchronicznej oraz dodatkowe oprogramowanie biurowe. Infrastruktura ta jest właściwa i umożliwia naukę w czasie rzeczywistym oraz asynchronicznie. Dodatkowym udogodnieniem jest połączenie jej z innymi systemami uczelnianymi oraz dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Uczelnia zapewnia dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dzięki dodatkowym licencjom umożliwiającym rozszerzony zakres wykorzystywania oprogramowania.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są bardzo bogate i urozmaicone, znacznie przewyższające standardowe zapotrzebowanie z perspektywy wymogów programowych ocenianego kierunku – obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach. Zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Na szczególną uwagę zasługuje bogaty zbiór czasopism naukowych, gdzie zdecydowana większość to renomowane czasopisma międzynarodowe, będących w prenumeracie stałej (również w formie on-line), zgodnych z profilem prowadzonych badań i działalności dydaktycznej. Zbiory są aktualne i uwzględniają wydawnictwa prestiżowych, światowych ośrodków

badań nad językiem i literaturą, a dostęp do zasobów informacji naukowej i profesjonalnej jest adekwatny.

Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej. Biblioteka umożliwia również dostęp do zbiorów poprzez wykonywanie skanów zamówionych materiałów i wysyłanie ich drogą elektroniczną studentom i pracownikom. Stanowi to wsparcie procesu dostosowania liczby egzemplarzy w zasobach bibliotecznych do procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Piśmiennictwo zalecane w sylabusach jest więc dostępne w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.

Korzystanie z zasobów bibliotecznych jest w pełni możliwe przez osoby z niepełnosprawnością. Pomimo, że zasoby są rozlokowane na dwóch kondygnacjach, dostęp dla osób z dysfunkcją narządu ruchu możliwy jest dzięki windom rozlokowanym bezpośrednio w bibliotece. Również sanitariaty przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ulokowane zostały w bezpośrednim sąsiedztwie biblioteki. Na każdym piętrze zamieszczono wielkoformatowe tablice informacyjne ułatwiające komunikację i orientację w bibliotece, czytelni oraz rozlokowaniu zasobów. W bibliotece i czytelni dostęp do księgozbioru jest wolny w formule *open space* – osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim może samodzielnie i swobodnie korzystać z zasobów. Stanowiska w czytelni dla osoby z niepełnosprawnością są oznakowane i wyposażone w szereg dostosowań do potrzeb różnych rodzajów niepełnosprawności – warto zauważyć, że znajdują się na obu kondygnacjach biblioteki. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są więc dobrze dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Uczelnia zapewnia szereg różnorodnych materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej, które udostępnia studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy uczelnianej oraz bezpośrednio, na zamówienie, z biblioteki. Są one dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością dzięki funkcjonalnościom stosowanych rozwiązań informatycznych i komunikacji, w tym wymiany informacji, pomiędzy nimi.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym stosowanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Ocena dotyczy również infrastruktury informatycznej i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które sukcesywnie są unowocześniane i aktualizowane – w chwili obecnej spełniają z nadatkiem standardy wynikające z potrzeb programu studiów.

Monitorowanie infrastruktury dokonywane jest przez pracowników, w szczególności kierowników zakładów, pracowni, laboratoriów. Pracownicy dydaktyczni przynajmniej raz do roku zgłaszają zapotrzebowanie na publikacje (w celu powiększania zasobów biblioteki i dostosowania ich do wymogów programu studiów), wyposażenie, sprzęt, oprogramowanie.

Monitoring prowadzony w wizytowanej jednostce odnosi się do wszystkich elementów infrastruktury odgrywających istotną rolę w realizacji procesu dydaktycznego, samodzielnej nauki i prowadzenia badań, a także odpoczynku i rekreacji studentów na terenie jednostki. Jak już wspomniano, w przeglądach uczestniczą nauczyciele akademicy. Mają w nich udział także studenci, którzy wypowiadają się na tematy infrastruktury i zasobów w ankietach ewaluacyjnych.

Stosowane metody weryfikacji i ustalania ścieżek rozwoju infrastruktury, ich zakres, warunki i tryb, a także osoby bądź organy odpowiedzialne zostały dobrane prawidłowo, a bardzo wysoki poziom infrastruktury, jej funkcjonalności i zasobów, a także dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami jest wzorowy i świadczy o prawidłowości stosowanych w monitoringu rozwiązań oraz o właściwym wykorzystywaniu wyników okresowych przeglądów, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami związanymi z Uczelnią umowami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu jest intensywna i trwała. Biorą w niej udział podmioty silnie i długoterminowo związane z Uczelnią oraz ocenianym kierunkiem. Organizacje te uczestniczyły w konstruowaniu kierunku, w tym efektów uczenia się, treści kształcenia, sposobów weryfikacji efektów uczenia się itd. Obecnie biorą udział w doskonaleniu programu studiów, jednocześnie prowadząc współpracę w zróżnicowanych formach i o zróżnicowanym zakresie, w tym również w bezpośrednim kontakcie ze studentami kierunku (np.

prowadząc zajęcia, oferując staże) oraz z nauczycielami akademickimi, co wyraźnie wybrzmiało podczas wizytacji. Zasiadają również w gremium doradczym Wydziału Neofilologii – w Radzie Pracodawców. Grono pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w tym zakresie, ich rodzaj, jak również rodzaj i zasięg prowadzonej przez nich działalności są zróżnicowane, reprezentujące szeroki wachlarz branż rynku pracy. Uczelnia klarownie wykazuje bezpośrednie powiązanie tych podmiotów z prowadzonym kierunkiem, w tym z sylwetką absolwenta. W gronie blisko współpracujących podmiotów są korporacje międzynarodowe oraz firmy posiadające rozbudowane działy zatrudniające pracowników szeroko rozumianych usług językowych, w tym tłumaczy języka niemieckiego, osoby tworzące teksty niemieckojęzyczne, dokonujące korekty poprawności językowej w tym języku, odpowiedzialne za komunikację z zagranicznymi klientami oraz za jej jakość – wspierające innych pracowników w tym zakresie. Rodzaj i zakres wybranych obszarów działalności tych pracodawców wpisuje się w koncepcję kształcenia na kierunku oraz zgodny jest z wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Wprawdzie reprezentowane przez pracodawców branże nie wpisują się wprost w dyscypliny kierunkowe, jednakże, jak już powyżej zaznaczono, interesariusze ci posiadają wyspecjalizowane jednostki organizacyjne, których działalność zawodowa w pełni odpowiada zastosowaniu tych dyscyplin w praktyce.

W konsekwencji ścisłej, systematycznej i wieloaspektowej współpracy z interesariuszami, absolwent kierunku posiada wymierny potencjał na rynku pracy i, *de facto*, może być zatrudniony w większości branż i typów organizacyjnych przedsiębiorstw, a także dostosowywać się do zmiennych warunków rynku pracy kształcąc się i samokształcąc w formule uczenia się przez całe życie.

Interesariusze potwierdzają, że współpraca Uczelni z otoczeniem jest prowadzona aktywnie, systematycznie i ma charakter stały. Przybiera ona urozmaicone formy, w tym przede wszystkim dotyczy współprowadzenia zajęć o nachyleniu praktycznym, organizacji praktyk, staży, wizyt studyjnych, warsztatów dla studentów, spotkań w zakładach pracy, treningów poszerzania kompetencji społecznych oraz umiejętności praktycznych, w szczególności związanych z najnowszymi metodami i narzędziami pracy czy komunikacji zawodowej, również z uwzględnieniem kompetencji językowych. Pomimo, że realizacja wyżej wymienionych form to trzon współpracy, na szczególną uwagę zasługują różnorodne i częste inicjatywy dodatkowe, np. prowadzenia prelekcji i zajęć dla studentów przez praktyków z instytucji zewnętrznych, przygotowania studentów do funkcjonowania w rzeczywistości wolnorynkowej (np. warsztat asystencki, weryfikacja i księgowanie faktur i in.), spotkania ze studentami w celu przybliżenia zadań i funkcjonowania danej instytucji, wizytacje szkół ponadpodstawowych w celu przybliżenia młodzieży kierunku studiów. W szczególności należy zwrócić uwagę na organizowanie wspólnie z pracodawcami warsztatów dwutygodniowych wprowadzających do praktyk zawodowych, które mają na celu promocję i zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w korporacji, a także z narzędziami pracy, kulturą organizacyjną itp. Przygotowanie do staży lub praktyk w formie *onboardingu* jest szczególnie motywująca dla studentów. Z drugiej strony, pracodawca, motywując w ten sposób studentów i przybliżając swoją firmę jako potencjalny, przyjazny, otwarty na potrzeby studentów zakład pracy, włącza te działania do szeroko rozumianego *employer branding* i *PR* swojej organizacji. W efekcie, w świetle obopólnych korzyści, relacje z organizacjami otoczenia się zacieśniają i nabierają dwustronnego, partnerskiego wymiaru, motywując szersze otoczenie, kolejne zakłady pracy, do współpracy z Uczelnią.

Zakres i formy współpracy są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

W warunkach rozmaitych ograniczeń w funkcjonowaniu Uczelni, wynikających ze stanu pandemii, właściwie zapewniono udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy. W tym celu wykorzystuje się narzędzia i metody komunikacji na odległość.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, które obejmują ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, a także skuteczności tej współpracy w aspekcie rozwoju programu studiów. Uczelnia przedstawiła szczegółowy harmonogram przeglądów i określiła ich zakres oraz kryteria, co potwierdzają dokumenty przedstawione podczas wizytacji. W przeglądach nie biorą, jednakże udziału studenci, którzy nie mają udziału nawet w ocenie praktyk zawodowych realizowanych w ramach programu. Co więcej, jak już zauważono przy okazji oceny praktyk, jakość kształcenia związana z ich realizacją ani efekty określone dla praktyk również nie podlegają ocenie. Ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie jest więc kompletna i w zasadzie kończy się na przeglądach na poziomie Rady Programowej kierunku. **Rekomenduje się** wzmocnienie efektywności procesu ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, a także włączenie studentów do tej oceny.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Działania dotyczące umiędzynarodowienia ocenianego kierunku nie obejmują pełnego rodzaju i zakresu możliwych działań. Aktywności w obszarze umiędzynarodowienia są incydentalne, dotyczą organizacji wykładów gościnnych dla studentów kierunku, w dobie pandemii – z wykorzystaniem

narzędzi komunikacji na odległość. Częściowo polegają na indywidualnych działaniach nauczycieli akademickich w formie np. redakcji publikacji zagranicznych, pracy w stowarzyszeniach naukowych, wykładów gościnnych. W odniesieniu do studentów to mobilność (semestralne wyjazdy na studia), która nie ma niewielkie rozmiary – w latach akademickich 2019/2020 oraz 2020/2021 z programu Erasmus+ skorzystało mało osób pomimo możliwości realizowania mobilności zdalnej - liczba wyjazdów wyniosła 4, a przyjazdów w ramach Programu Erasmus+ nie odnotowano w ogóle. Miały natomiast miejsce dwa przyjazdy studentów z Chin, razem 35 osób. W przypadku wyjazdów i przyjazdów dydaktycznych kadry nie odnotowano żadnej aktywności w ostatnich latach, chociaż liczba i rodzaj europejskich instytucji szkolnictwa wyższego, z którymi podpisano umowy jest duża (13 niemieckich uniwersytetów oraz 7 germanistik poza obszarem niemieckojęzycznym), a ich umiejscowienie geograficzne atrakcyjne i dogodne dla polskiej kadry, a także studentów.

Potencjał umiędzynarodowienia kierunku jest jednak duży, powiązany bezpośrednio z samym procesem kształcenia, co wynika ze specyfiki kierunku filologia germańska, gdzie we wszystkich specjalnościach językiem wykładowym, oprócz języka polskiego, jest język obcy: niemiecki, co samo w sobie powoduje tworzenie się wysokiego potencjału do prowadzenia systemowej, kompleksowej, zarówno dydaktycznej, jak i badawczej, szerokiej współpracy z zagranicą. Potencjał ten nie jest wystarczająco wykorzystywany, a możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich oraz studentów (związanej z kształceniem na kierunku) są zawężone. Dotyczy to intensywności współpracy, form współpracy, a także zasięgu geograficznego (największa możliwość typu *incoming* ma miejsce z Chinami). Dodatkowo, Uczelnia w niewielkim zakresie realizuje tzw. „umiędzynarodowienie w domu”. Wielkie możliwości daje tu sam program studiów i zaangażowanie w jego realizację rodzimych użytkowników języka będącego przedmiotem studiów, jednakże *gros* działań typowych, wspomagających ten typ umiędzynarodowienia nie jest realizowany. Przyczyną tej sytuacji jest niewątpliwie brak w koncepcji kształcenia klarownych celów stawiających umiędzynarodowienie kształcenia w centralnym punkcie koncepcji, zaraz obok przygotowania do lokalnego rynku pracy. W efekcie, Uczelnia nie podejmuje działań typowych w zakresie umiędzynarodowienia, wpisujących się w kształcenia językowe i interkulturowe np. kształcenia umożliwiającego otrzymanie podwójnych lub wspólnych dyplomów, międzynarodowych szkół letnich czy kursów intensywnych. Nie partycypuje w międzynarodowych sieciach tematycznych (edukacyjnych, szkoleniowych, badawczych), nie prowadzi działań zmierzających do rozwoju umiędzynarodowieniu programu studiów oraz obsługi toku studiów czy rekrutacji.

Nie są podejmowane działania zmierzające do zwiększenia liczby kandydatów zagranicznych podejmujących studia na kierunku (ich liczba obecnie wynosi 1), czy studentów zagranicznych odbywających tu część kształcenia.

Problemem jest również fakt, że Uczelnia nie tylko nie wykorzystuje potencjału kierunku samego w sobie, ale również możliwości już nawiązanej współpracy w postaci umów, o których już była mowa. Uczelnia nie wykorzystuje również innych możliwości Programu Erasmus+ np. Akcji 2. Partnerstwa na rzecz współpracy, które koncentrują się na współpracy międzynarodowej na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk oraz umożliwiają instytucjom działającym w sferze szkolnictwa wyższego współpracę i wspólne realizowanie projektów międzynarodowych. Nie są też realizowane projekty finansowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, gdzie uzyskać można m.in. finansowanie działań podnoszących stopień umiędzynarodowienia, wspólnych programów studiów, promocji zagranicznej i wielu innych. **Rekomenduje się** zwiększenie intensywności działań, a także poszerzenie rodzaju i zakresu umiędzynarodowienia procesu kształcenia, w tym większe dostosowanie go do koncepcji i celów kształcenia.

W Uczelni nie określono warunków mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów i nie opracowano systemowego wsparcia tego typu mobilności. **Rekomenduje się** określenie warunków odbywania mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Ocena procesu umiędzynarodowienia dokonywana jest przez Radę Programową, jednakże odnosi się do dwóch, z definicji różnych kierunków: o profilu praktycznym, tj. ocenianego, a także o profilu ogólnoakademickim – filologii germańskiej, co nie jest właściwe choćby z uwagi na odmienne koncepcje kształcenia, cele i sylwetki absolwentów, a także program studiów. Analiza i ocena umiędzynarodowienia w odniesieniu do działań nauczycieli akademickich jest również przedmiotem oceny pracowniczej na poziomie indywidualnym. Poziom umiędzynarodowienia stanowi również istotną kwestię w ocenie działalności statutowej Instytutu. Pomimo systematycznej, wieloaspektowej ewaluacji poziomu umiędzynarodowienia, której dowodem bezpośrednim jest wskazanie przez Uczelnię umiędzynarodowienia jako słabszej strony kierunku w analizie SWOT, należy stwierdzić, że tryb i zakres tej oceny nie są w pełni właściwe, gdyż łączone z kierunkiem o innym profilu, a jej wyniki efektywnie wykorzystywane w celu zastosowania programu naprawczego. Problemem powiązaniem jest, że nauczyciele akademicy nie mają zapewnionego udziału w ocenie umiędzynarodowienia kierunku.

Rekomenduje się podjęcie działań w celu prowadzenia oceny stopnia umiędzynarodowienia w odniesieniu do kierunku studiów, nie grupy kierunków, a także włączanie w nią nauczycieli akademickich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uczelnia oferuje studentom kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie wszechstronne, adekwatne do ich potrzeb wsparcie. Pomoc obejmuje zarówno zapewnienie odpowiedniej dostępności kadry akademickiej oferującej pomoc w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów uczenia, motywowania studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak i przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach rynku pracy związanych z kierunkiem. Metody i formy wsparcia systemowo poddawane są ewaluacji, a wyniki są wykorzystywane do polepszenia jakości świadczonej pomocy.

Równocześnie Uczelnia zapewnia studentom pomoc ze strony kadry wpierającej proces uczenia się. Pomoc świadczona jest systemowo i dostosowana jest do potrzeb różnych grup studentów. Nauczyciele akademicy wspierają rozwój studentów podczas dyżurów, zaś do realizacji poszczególnych zadań oraz opieki nad grupami studentów o szczególnych potrzebach wyznaczeni zostali właściwi pełnomocnicy lub koordynatorzy. Tym samym wsparcie zapewnione jest w sposób ciągły na wielu płaszczyznach: pomocy materialnej, wymian studenckich zagranicznych (Erasmus+) i krajowych (MOST), wsparcia administracyjnego i informatycznego, wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Formy pomocy przewidziane są w regulaminie studiów i dostosowane są do potrzeb wynikających z programu studiów oraz specyfiki kierunku. Uczelnia wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy poprzez przeprowadzane cykliczne spotkania z pracodawcami.

Studenci wybitni zachęceni są do podejmowania studiów w trybie Indywidualnej Organizacji Studiów, która umożliwia zaliczanie przedmiotów na zasadach indywidualnych ustalonych z prowadzącym, a także indywidualizację programu studiów pod opieką opiekuna naukowego. Ponadto, za wysokie wyniki w nauce lub inne wybitne osiągnięcia naukowe przyznawana jest nagroda Studencki Laur - zgodnie z procedurami określonymi w zarządzeniu rektora.

Uczelnia umożliwia uczestnictwo w aktywnościach sportowych czy organizacyjnych, o których informuje na stronach internetowych oraz za pośrednictwem kanałów mediów społecznościowych.

Ograniczone godziny pracy dziekanatu nie stanowią problemu dla studentów kierunku. Ze względu na wysoki poziom obsługi wirtualnej są dostosowane do potrzeb studentów, szczególnie osób pracujących zawodowo (z uwagi na specyfikę kierunku specyfiką główną grupą są osoby łączące pracę zawodową ze studiami).

Wizytowana jednostka jest przygotowana na wspieranie studentów z różnego rodzaju potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami lub trudnościami w nauce. Na uwagę zasługuje instytucja pełnomocniczki ds. studenckich oraz psychologicznego konsultanta ds. trudności w studiowaniu, którzy doradzają studentom w zakresie podejmowania właściwych działań w przypadku pojawienia się problemów. Warto odnotowania jest, że instytucja psychologicznego konsultanta pozwala także na wypracowanie podczas konsultacji ze studentem odpowiednich metod uczenia się czy doboru odpowiednich środków wspomagających proces kształcenia.

System składania skarg i wniosków jest głównie oparty na niesformalizowanych działaniach, jednak w związku z małą liczebnością kierunku język niemiecki i komunikacja w biznesie jest efektywny. Zgłaszane przez studentów ustnie bezpośrednio do koordynatora kierunku lub pełnomocnika ds. studenckich problem są analizowane, a następnie wdrażane są odpowiednie zmiany czy dostosowania. Terminy rozwiązywania spraw są adekwatne do złożoności spraw, w dominującej części sprawy załatwiane są w przeciągu kilku do kilkunastu dni.

Uczelnia podejmuje działania o charakterze informacyjnym oraz edukacyjnym w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji oraz przemocy poprzez szkolenia pracowników oraz kampanie antydyskryminacyjne, a studenci są informowani o możliwości uzyskania wsparcia ze strony Władz. Na Uczelni działa pełnomocnik do spraw równego traktowania oraz komisja przeciwdziałania dyskryminacji, która zajmuje się problemami dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie, wiek, wyznanie czy orientację seksualną. Sformalizowane procedury obowiązujące na Uczelni oraz powołanie jednostek do realizacji określonych zadań zapewniają na właściwym poziomie wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy i nierównego traktowaniu oraz reagowania w sytuacji zaistnienia sytuacji o charakterze dyskryminacyjnym.

Motywowanie studentów do osiągania wysokich wyników w nauce jest prowadzone w sposób systemowy i ciągły poprzez system stypendialny, tj. stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz system nagród. Ponadto nauczyciele akademicy osobiście zachęcają studentów do udziału w dodatkowych aktywnościach, takich jak uczestnictwo w seminariach, konferencjach czy prelekcjach. Uczelnia motywuje studentów do osiągania wysokich wyników w nauce i pisania wysokiej jakości prac dyplomowych także poprzez konkursy na najlepszą pracę, które są organizowane przez dyrekcję Instytutu przy współpracy z partnerami zewnętrznymi.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się posiada odpowiednie kompetencje, w tym kompetencje cyfrowe umożliwiające efektywną obsługę elektronicznej dokumentacji składanej przez studentów za pośrednictwem systemu USOS. Także organizacja pracy jednostek obsługujących proces kształcenia na kierunku jest dostosowana do potrzeb studentów. Pracownicy administracyjni stale podnoszą swoje kwalifikacje uczestnicząc w szkoleniach oraz kursach, co pozytywnie przekłada się na jakość obsługi studentów wizytowanego kierunku.

Samorząd studentów i organizacje studenckie są aktywnie wspierane przez władze Uczelni i Instytutu. W 2020 roku zostało oddane do użytku odnowione pomieszczenie dla samorządu studenckiego, działającego w ramach Wydziału. Pokój jest odpowiednio umeblowany, zapewniona też została właściwa infrastruktura informatyczna oraz niezbędne materiały biurowe. Współpraca samorządu z władzami Instytutu jest dobra i efektywna, a studenci mogą liczyć również na pomoc nie tylko materialną, dzięki czemu możliwe jest nie tylko finansowanie przedsięwzięć, ale również wsparcie niematerialne. Organizacje studenckie i samorząd wspierane są również organizacyjnie, nie ma problemów z udostępnieniem infrastruktury na potrzeby inicjatyw studenckich.

Studenci uczestniczą też w pracach organów Uczelni, w których posiadają swoich przedstawicieli. Umożliwia to studentom wyrażenie swoich postulatów oraz uwag dotyczących przebiegu studiów, a także przyczynia się do budowania aktywnych postaw.

Wsparcie studentów podlega ankietyzacji prowadzonej systematycznym, corocznym przeglądom (z wyjątkiem 2020 roku) w okresie wiosennym, z których następnie sporządzany jest ogólnodostępny raport. W wyniku analizy procedury ewaluacji, konstrukcja ankiet w bieżącym roku akademickim jest dopracowywana i zmieniana tak, by efektywniej badać preferencje i opinie studentów. W przygotowaniu zmian ankiet uczestniczą też studenci, co stanowi duży atut. W ankietach badany jest zarówno poziom satysfakcji studentów z kultury obsługi, rzeczowości informacji, ale także przepływu informacji, jak i zmian wynikających z rozwoju cyfryzacji w administracji w okresie ograniczonej działalności uczelni. Pozwala to na stałe podnoszenie jakości świadczonych usług, co znajduje swoje odzwierciedlenie w stanie faktycznym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Dostęp do aktualnej, kompleksowej i zrozumiałej informacji zapewniony jest na właściwym poziomie z odpowiednim poziomem szczegółowości. Informacje są dość intuicyjnie rozmieszczone na stronach internetowych Uczelni i Instytutu. Strona Instytutu Filologii Germańskiej UAM nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, szczególnie wzroku, ponadto drobne uchybienia tj. brak dostosowań dla osób niedosłyszących, ma również strona Wydziału Neofilologii UAM. **Rekomenduje się** dostosowanie stron do potrzeb osób słabo widzących i słabo słyszących, szczególnie zaś opatrzenie filmów napisami dla osób niesłyszących. Strony są jednak bezproblemowo obsługiwane przez różne przeglądarki internetowe i działają prawidłowo zarówno na komputerach, jak i urządzeniach mobilnych. Dodatkowo, w celu dotarcia do jak najszerszego grona odbiorców, Instytut wykorzystuje media społecznościowe.

Informacje o procesie rekrutacji, programach studiów i ich realizacji, plan zajęć oraz sylabusy są opublikowane na stronach internetowych. Dostępne są szczegółowe informacje takie jak cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się oraz techniczne aspekty zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe. Brakuje jednak informacji o losach absolwentów na rynku pracy. **Rekomenduje się** uzupełnienie informacji na stronach Uczelni o te treści. W przestrzeni publicznej zapewniony jest dostęp do dokumentów

Informacja o studiach obejmuje także informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Na stronie opublikowane są odnośniki do odpowiednich platform, za pośrednictwem których odbywa się nauczanie zdalne. Poprzednie wersje systemu pełnią funkcję archiwum, w związku z czym zapewniony jest dostęp również do materiałów wcześniejszych. Ponadto dostępne są aktualne instrukcje czy aktualności dotyczące prac w systemie. Na stronie opublikowane są obowiązujące akty prawne, regulujące kształcenie prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Funkcjonuje także podstrona Ośrodka Wspierania Kształcenia na Odległość UAM z poradnikami, szkoleniami i materiałami instruktażowymi dotyczących narzędzi do nauki i pracy zdalnej, co zasługuje na uznanie.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	TAK
3.	Zasady rekrutacji	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	TAK
7.	Aktualne programy studiów	TAK
8.	Sylabusy	TAK
9.	Kompletność sylabusów	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	NIE
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	NIE (tylko aspekty techniczne)
12.	Erasmus	TAK
13.	Most	TAK
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	TAK
15.	Harmonogram zajęć	TAK
16.	Regulamin studiów	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	TAK
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	TAK
19.	Biuro Karier	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	NIE
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	TAK

Brakuje spójnych systemowych rozwiązań monitorowania i oceniania informacji, natomiast aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach i procesie rekrutacji jest zapewniona na odpowiednim poziomie, a informacje są łatwo dostępne. Ocena dostępności podlega weryfikacji drogą bezpośredniego kontaktu z interesantem poprzez przekazanie mu do wypełnienia ankiety, jednak wątpliwa jest miarodajność wyników w związku z przeprowadzoną niewielką liczbą ankiet. **Rekomenduje się** poszerzenie zasięgu badań dostępności do informacji, a szczególnie włączenie do procesu oceny jakości informacji przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego,

w związku z faktem, że język niemiecki i komunikacja w biznesie jest kierunkiem stosunkowo nowym i nieznanym na rynku pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, jednak brakuje informacji o zatrudnieniu absolwentów, a także systemowe. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Funkcjonujący na Uczelni wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia reguluje Zarządzenie nr 68/2020/2021 Rektora UAM, określające strukturę systemu, osoby odpowiedzialne za działania projakościowe, zadania na poszczególnych poziomach tej struktury oraz zestaw narzędzi. Struktura systemu jest transparentna, dobrze dostosowana do struktury organizacyjnej Uczelni. Organami opiniodawczymi i doradczymi w procesie kształcenia są: uniwersytecka rada ds. kształcenia, rada ds. kształcenia szkoły dziedzinowej oraz rada programowa kierunku studiów lub grupy kierunków studiów. Za działania projakościowe na poziomie Uczelni odpowiedzialny jest rektor UAM, na poziomie wydziału - dziekan, na poziomie rady programowej kierunku - przewodniczący rady programowej.

Struktura systemu jest transparentna, a zakres kompetencji na każdym jej poziomie wynika wprost ze struktury organizacyjnej Uczelni. Bezpośredni nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem sprawuje rada programowa grupy kierunków filologia germańska oraz język niemiecki i komunikacja w biznesie jak również dziekan Wydziału Neofilologii.

Rada programowa kierunku sprawuje nadzór nad jakością kształcenia na kierunku, zapewnia i ocenia jakość kształcenia, przygotowuje modyfikacje programów kształcenia, efektów uczenia się i planów studiów, propozycje zasad rekrutacji i limitów przyjęć na kierunek, nawiązuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu doskonalenia programów kształcenia, przeprowadza okresowe przeglądy i weryfikacje programów kształcenia. Działania projakościowe są realizowane przez

koordynatorów studiów, opiekunów lat, opiekunów praktyk. Na poziomie poszczególnych zajęć za jakość kształcenia odpowiadają nauczyciele akademicy.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny w oparciu o przyjętą w Uczelni procedurę tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte coroczną uchwałą senatu warunki i kryteria rekrutacji.

Procedury projakościowe wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia przewidują monitorowanie i weryfikację osiąganych przez studentów efektów uczenia się, weryfikację jakości prac dyplomowych, stopnia spełnienia standardów określonych dla prac dyplomowych, wyników uzyskiwanych przez studentów w sesji egzaminacyjnej, osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych i etapowych, monitorowania przebiegu i wyników praktyk zawodowych.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych zajęć i grup zajęć, zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi kierunkowymi i szczegółowymi efektami uczenia się dla zajęć. Przeglądy programu są połączone z przeglądem sylabusów pod względem oceny zawartych w nich treści kształcenia, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych im punktów ECTS, zasad oceniania studentów, sposobów weryfikacji zakładanych dla zajęć efektów uczenia się i trafności ich doboru, warunków zaliczenia zajęć oraz struktury nakładu pracy studenta z uwzględnieniem zajęć zorganizowanych i pracy własnej studenta. Stosowane procedury okazały się nie w pełni skuteczne, gdyż nie doprowadziły do zdiagnozowania nieprawidłowości m.in. dotyczących sposobu formułowania efektów uczenia się braku treści programowych w dyscyplinie literaturoznawstwo, mimo, że efekty uczenia się do niej się odnoszą, czy nieprawidłowości w procesie dyplomowania. .

Ocena programów studiów w założeniu przeprowadzana jest w oparciu o miarodajne i wiarygodne dane, ale nie zawsze prowadzi do zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i w konsekwencji nie w pełni służy jego doskonaleniu. Przykładowo, na kierunku nie zdiagnozowano nieprawidłowości w zakresie:

- oceny zgodności programu kształcenia na kierunku z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu MNiSzW w sprawie studiów z 27.09.2018;
- oceny programu, organizacji i przebiegu praktyk;

Na kierunku zapewniony jest wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie programu studiów.

Jakość kształcenia na kierunku nie podlegała dotychczas cyklicznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz

zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Przeprowadzana ocena nie zawsze prowadzi jednak do zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i w konsekwencji nie służy w pełni jego doskonaleniu, o czym świadczą zalecenia w odniesieniu do efektów uczenia się oraz treści programowych, skutkujące propozycją oceny kryterium spełnione częściowo dla kryteriów 1 i 2.

Jakość kształcenia na kierunku nie podlegała dotychczas cyklicznym zewnętrznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nie w pełni skutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1 i 2.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

.....

Zalecenia

Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Kierunek był oceniany po raz pierwszy.

Zalecenie

.....

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

.....

Przewodniczący zespołu oceniającego
dr hab. Alina Orłowska

6. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 1450 z późn. zm.).

Załącznik nr 2
do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne

osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1

ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiejscowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

www.pka.edu.pl